

Kestävyys LähiTapiola Varainhoitokonsernin sijoitustoiminnassa vuonna 2022

Sisältö

Sijoitustoiminnan vuosi 2022 LähiTapiola Varainhoitokonsernissa	
Avainlukuja vuodelta 2022	
1. LähiTapiola Varainhoitokonserni	1
2. Net Zero Asset Managers -sitoutuminen	2
2.1. Net Zero Asset Managers -välitavoite vuodelle 2030	3
3. Ulkopuoliset arviot ja tunnustukset kestävyysen toteuttamisesta	5
4. Resursointi kestävyysen huomioimisessa	7
5. Henkilökunnan koulutus ja kestävyys huomioivan sijoitustoiminnan edistäminen	8
6. EU:n kestävä rahoituksen sääntely	9
7. Kestävyys vuosi LähiTapiola Varainhoidossa	12
7.1. LähiTapiola Varainhoidon kestävyysperiaatteiden päivitykset vuoden 2022 aikana	14
7.2. Poissulkevat strategiat	14
7.3. Toimenpiteitä Varainhoidon omaisuudenhoitosalkuissa	14
7.4. Kestävä kehityksen tavoitteet sijoitustoiminnassa	15
7.4.1. LähiTapiola Kestävä Ympäristö ja Kestävä Vaikuttajakorko	15
7.5. LähiTapiola Varainhoito ja ilmastonmuutos	18
7.5.1. Ilmastonmuutoksen hillitseminen	18
7.5.2. Päätöksenteko ja sijoitusorganisaatio	18
7.5.3. Ilmastonmuutostekijöistä nousevat mahdollisuudet ja rajoitteet	19
7.5.4. Ilmastoindeksirahastot	19
7.5.5. Ilmastonmuutosskenaariot ja mallinnustyökalujen hyödyntäminen	20
7.5.6. Ilmastonmuutoksen hillitsemisen tavoitteet ja vaikuttaminen	20
7.5.7. Ilmastonmuutokseen liittyvä raportointi	22
7.5.8. LähiTapiola Varainhoidon oman toiminnan vaikutus ilmastonmuutokseen	24
8. Aktiivinen omistajuus LähiTapiola Varainhoidossa	25
8.1. Omistajaohjauksen toteutuminen	25
8.2. Vaikuttaminen yritystapaamisissa	25
8.3. Vaikuttaminen yhtiökokouksissa	26
8.3.1. Esimerkkejä äänestyskäyttäytymisestä	29
8.4. Vaikuttamishankkeet ja yhteistyö muiden sijoittajien kanssa	31

9. Rahastokumppanit ja kestävyys sijoitustoiminnassa	33
10. Vastuullisen sijoittamisen vuosi LähiTapiola Kiinteistövarainhoidossa	35
10.1. Toimenpiteitä vuonna 2022	37
11. Vastuullisen sijoittamisen vuosi Seligson & Co Rahastoyhtiössä	38
11.1. Seligson & Co -rahastot	38
11.2. Omistajaohjaus Seligson & Co Rahastoyhtiössä	38
12. Vastuullisuuden huomioiminen LähiTapiola-ryhmän sijoitus- ja vakuutustoiminnassa	39
Liite 1. Poissuljetut yhtiöt	40
Vastuuvapauslauseke	44

Sijoitustoiminnan vuosi 2022 LähiTapiola Varainhoitokonsernissa

Vuonna 2022 sijoitusmarkkinoihin vaikuttivat inflaation kiihtyminen, korkojen nopea nousu, sota, energiakriisi sekä näistä tekijöistä johtuva yleinen taloudellinen epävarmuus. Venäjän hyökkäyssota ja energiakriisin uhka nostivat vastuullisuuden keskiöön uusia näkökulmia: vihreän energiasiirtymän kiireellisyyden sekä omavaraisuuden ja turvallisuuden kohonneen merkityksen. Markkinoiden epävarmuus jatkuu vuonna 2023 ja ainakin hetkellisesti monen sijoittajan vaakakupissa painavat enemmän lyhyen tähtäimen taloushuolet kuin pitkän tähtäimen kestävyyshaasteet.

LähiTapiola-ryhmän yksi keskeinen vastuullisuustavoite on vahvistaa ryhmän asemaa vastuullisen sijoittamisen edelläkävijänä. Me Varainhoitokonsernissa kehitämme toimintaamme jatkuvasti, jotta voimme saavuttaa tavoitteemme sekä vastata asiakaskuntamme tarpeisiin ja kasvavaan kysyntään. Palvelumme tukevat asiakkaidemme kestävyystavoitteiden toteutumista.

Vain elinkelpoinen maapallo mahdollistaa sijoituskelpoisen toimintaympäristön. Suurilla instituutionaalisilla sijoittajilla, kuten LähiTapiolalla on vastuu vaikuttaa muutoksen aikaan saamiseen yhdessä sijoituskohteiden ja päättäjien kanssa. LähiTapiola varainhoitokonsernissa emme epävarmoinakaan aikoina tingi ympäristöön, sosiaaliseen vastuuseen ja hyvään hallintotapaan liittyvien kestävyystekijöiden huomioimisesta sijoituspäätöksissä.

Olemme LähiTapiola Varainhoitokonsernina sitoutuneet kansainväliseen varainhoitajien Net Zero Asset Managers -aloitteeseen, jonka tavoitteena on nollata hallinnoidun sijoitusomaisuuden nettopäästöt viimeistään vuoteen 2050 mennessä.

Välitavoitteenamme on hoitaa 46 prosenttia varallisuudesta Net Zero -kokonaistavoitteen mukaisesti vuoteen 2030 mennessä.

Vuonna 2023 jatkamme toimintamme pitkäjänteistä vahvistamista. Kehitämme tuotevalikoimaamme ja palveluitamme, yhtenäistämme kestävyuden huomioivan sijoitustoiminnan periaattemme ja kehitämme raportointiamme sekä toimintaamme. Kiinteistöjen osalta päivitämme kestävyystekijät huomioivan rakentamisen ohjeistuksen vastaamaan EU:n kestävä rahoituksen sääntelyn velvoitteita. Sijoituskohteisiimme pyrimme vaikuttamaan entistä tehokkaammin valikoiduissa teemoissa kuten ilmastonmuutoksen ja luontokadon hillitseminen.

*Samu Anttila
Toimitusjohtaja,
LähiTapiola Varainhoitokonserni*

Avainlukuja vuodelta 2022

Varainhoitokonserni

26,5 mrd. € hallinnoitavat bruttovarat

13,1 mrd. € hallinnoituja nettoasiakasvaroja

46 % hallinnoidusta nettovaurallisuudesta Net Zero -tavoitteen mukaisesti vuoteen 2030 mennessä

100 % hiilineutraali sijoituskiinteistöjen energiankäyttö Net Zero Carbon Buildings Commitment -tavoitteen mukaisesti vuoteen 2025 mennessä

Aktiivinen omistajuus

Ulkomaiset yhtiökokoukset, ml. rahastojen edustajana

- Varainhoito: **1088**
- Seligson & Co: **482**

Varainhoidon salkunhoitajat

- **467** yritystapaamista, joista **187** salkku-yhtiöiden kanssa käytyä ESG-keskustelua
- **129** rahastokumppanitapaamista, joista **94**:ssä käsiteltiin myös ESG-aiheita

Varainhoito

- Green bond -sijoituksia **518 milj. €** suorilla sijoituksilla hoidetuissa rahastoissa ja omaisuudenhoitosalkuissa

Kiinteistövarainhoito

- Toteutettuja energiatehokkuustoimenpiteitä yhteensä noin **1012 MWh**

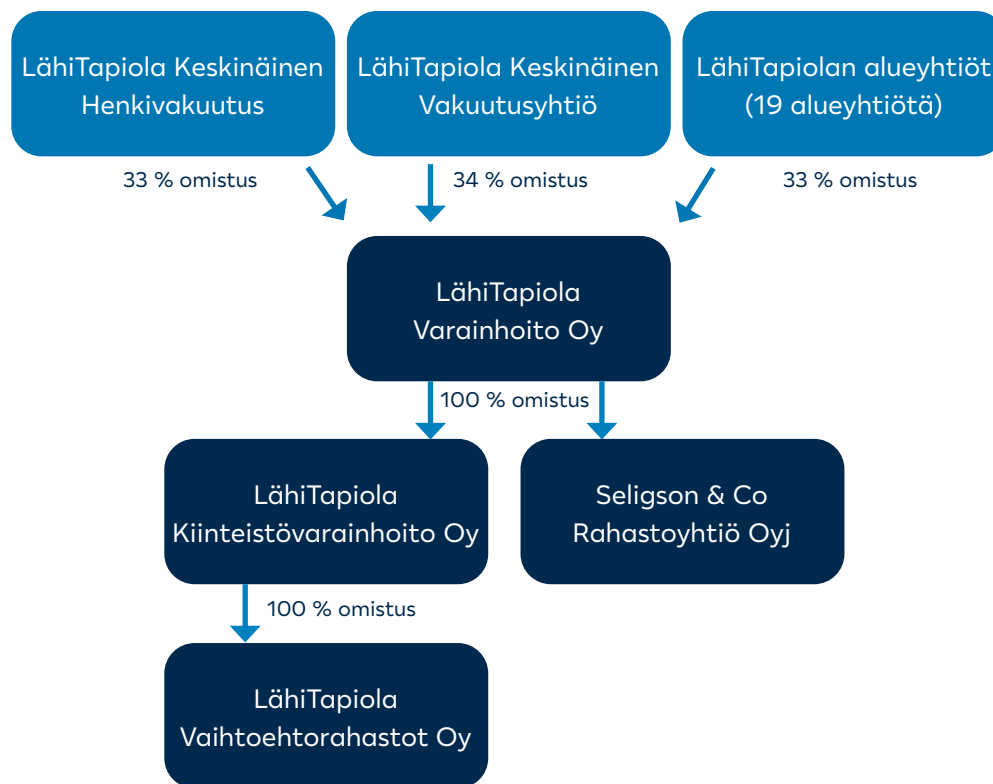
1. LähiTapiola Varainhoitokonserni

LähiTapiola Varainhoito Oy -konserni (jatkossa Varainhoitokonserni) muodostettiin vuoden 2022 alussa yhdistämällä LähiTapiola-ryhmän sijoituksellisia asiakasvaroja hoitavat yhtiöt konsernirakenteeseen. Emoyhtiö LähiTapiola Varainhoito toimii sijoittaja-asiakkaiden, LähiTapiola-rahastojen sekä LähiTapiola-ryhmän yhtiöiden omaisuudenhoitajana. Kaikkia sijoittaja-asiakkaita palveleva valtakunnallinen sijoitusmyyntiorganisaatio on osa LähiTapiola Varainhoitoa. LähiTapiola Kiinteistövarainhoito hoitaa ja hallinnoi kiinteistövarallisuutta sekä LähiTapiola-ryhmän yhtiöille että muille asiakkaille rahastojen ja muiden sijoitusrakenteiden kautta. Seligson & Co Rahastoyhtiö jatkaa Seligson & Co -rahastojen salkunhoitoa ja hallinnoi sekä LähiTapiola- että Seligson & Co -rahastoja. LähiTapiola Vaihtoehtorahastot jatkaa LähiTapiola Kiinteistövarainhoidon tytäryhtiönä ja hallinnoi kiinteistö, pääoma- ja velkapääomarahastoja sekä AIF-muotoisia osake- ja korkorahastoja. Varainhoitokonsernin tarjoamat talouden palvelut ovat osa LähiTapiola-ryhmän elämänturvatarjontaa.

Varainhoitokonsernin yhtiöiden hallinnoimat bruttovarat olivat yhteensä 26,5 miljardia euroa (31.12.2022). Näistä 13,1 miljardia euroa oli konserniyhtiöiden hallinnoimia nettoasiakasvaroja. Henkilökuntaa Varainhoitokonsernissa on 240 (31.12.2022).

Varainhoitokonsernin kaikki kolme yhtiötä ovat allekirjoittaneet YK:n tukemat PRI:n vastuullisen sijoittamisen periaatteet (Principles for Responsible Investment) ja raportoineet PRI:lle usean vuoden ajan omasta sijoitustoiminnastaan. PRI:n suosituksen mukaisesti konserniyhtiöiden sitoumukset yhdistettiin LähiTapiola Varainhoitokonsernin nimiin keväällä 2022.

LähiTapiola Varainhoitokonsernin omistusrakenne

Jatkossa vuosittainen PRI-raportointi tullaan toteuttamaan konsernina ja näin ollen PRI:n arvioreportti ei ole verrannollinen aiempien vuosien arvioihin.

LähiTapiola Varainhoitokonsernin tavoitteena on edistää laaja-alaisesti sijoitustoiminnan kestävyttä, huomioiden konserniyhtiöiden eri roolit ja hoidettavien omaisuuslajien erityispiirteet.

Tässä raportissa kerrotaan vastuullisuuden ja kestävyden toteutumisesta Varainhoitokonsernin yhtiöiden sijoitustoiminnassa vuoden 2022 aikana. LähiTapiola Varainhoidon osalta katsaus sisältää myös Task Force on Climate-related Financial Disclosures -viitekehyksen (TCFD) suositusten mukaisia tietoja ilmastoon liittyvistä taloudellisista riskeistä ja mahdollisuuksista. Lisäksi Kiinteistövarainhoito raportoi vuosittain toimenpiteistä kiinteistöliiketoiminnassa.

Alkuvuoden 2023 aikana Periaatteet kestävydestä sijoitustoiminnassa päivitettiin kattamaan kaikki konserniyhtiöt, [tutustu periaatteisiin tästä](#).

2. Net Zero Asset Managers -sitoutuminen

Varainhoitokonserni on sitoutunut kansainväliseen varainhoitajien Net Zero Asset Managers -päästövähennysaloitteeseen, jonka tavoitteena on saattaa sijoitusomaisuuden osalta kasvihuonepäästöt nettonollaan viimeistään vuoteen 2050 mennessä. LähiTapiola Varainhoidon kesällä 2021 tekemä sitoumus laajennettiin keväällä 2022 koskemaan koko Varainhoitokonsernin hallinnoimaa sijoitusomaisuutta.

Net Zero Asset Managers Initiative (NZAM)

Net Zero Asset Managers Initiative on kansainvälinen varainhoitajien aloite, jonka tavoitteena on saattaa sijoitusomaisuuden nettopäästöt noltaan viimeistään vuoteen 2050 mennessä. Aloite lanseerattiin joulukuussa 2020, ja joulukuuhun 2022 mennessä siihen on sitoutunut 301 varainhoitajaa, joiden hoitama varallisuus on yhteensä 59 biljoonaa USD.

Aloitetta hallinnoi ja sen koordinoinnista vastaa kuusi vastuullisen sijoittamisen organisaatiota: AIGCC (Asia Investor Group on Climate Change), CDP, Ceres, IGCC (Investor Group on Climate Change), IIGCC (Institutional Investors Group on Climate Change) ja PRI (Principles for Responsible Investment).

Aloitteen päämääränä on pyrkiä Pariisin sopimuksen mukaisesti rajaamaan ilmaston lämpeneminen 1,5 celsiusasteeseen. Tämän saavuttamiseksi tulisi sijoitusomaisuudelle asettaa nettopäästöjen nollatavoite vuodelle 2050 ja välitavoite viimeistään vuodelle 2030. Lisäksi aloitteeseen sitoutuneiden varainhoitajien odotetaan raportoivan edistymisestä säännöllisesti ja toimivan yhteistyössä sijoituskohteiden, asiakkaiden ja muiden sijoittajien kanssa tavoitteen saavuttamiseksi.

[Lue lisätietoja Net Zero Asset Managers -sivuilta tästä.](#)

2.1. Net Zero Asset Managers -välitavoite vuodelle 2030

Kesällä 2022 Varainhoitokonserni asetti ensimmäisen välitavoitteen hoitaa 46 % hallinnoimastaan varallisuudesta Net Zero -tavoitteen mukaisesti vuoteen 2030 mennessä. Julkistusta edelsi hankekoordinaattorin seikkaperäinen hyväksymisprosessi, jossa arvioitiin sekä käytetty laskentametodologia että laskelmat. Tavoite vastaa noin 6,6 miljardia euroa hallinnoitua nettovarallisuutta.

Varainhoidon osake- ja yritysainasijoitusten osalta tavoitteena on puolittaa sijoitusten hiilijalanjälki verrattuna vuoden 2019 lopun tilanteeseen. Tavoiteasetanta perustuu PAII Net Zero Investment Frameworkin suosituksiin. Laskennassa huomioidaan sijoituskohteiden omasta toiminnasta syntyvät päästöt sekä ostoenergiasta syntyvät päästöt. Toiminnan epäsuorat päästöt lisätään laskentaan, kun raportoitua tietoa on riittävän kattavasti saatavilla. Lisäksi sitoudutaan lisäämään 50 %:lla sijoituksia ilmastoratkaisuihin.

Kiinteistösjoitusten osalta tavoitteet perustuvat The Net Zero Carbon Buildings Commitmentin vaatimukseen, joiden mukaisesti Kiinteistövarainhoito sitoutuu hiilineutraaliin kiinteistöjen energiankäyttöön vuoteen 2025 mennessä sekä rakentamisen päästöjen nollaamiseen vuoteen 2030 mennessä. Tavoitteena on sitoumuksen mukaisesti minimoida myös muut elinkaaren aikaiset päästöt panostamalla muun muassa kiinteistöjen energiatehokkuuteen. Päästöjen laskenta tulee perustumaan Ympäristöministeriön vähähiilisyiden arviointimenetelmään.

Net Zero Asset Managers -aloitteen aikajana

Kesä 2021:

LähiTapiola Varainhoito sitoutui Net Zero Asset Managers -aloitteeseen. Tavoitteena hallinnoitavan sijoitusomaisuuden nettollapäästöt vuoteen 2050 mennessä.

Joulu 2021:

LähiTapiola Kiinteistövarainhoito sitoutui Net Zero Carbon Buildings -aloitteeseen.

Tavoitteena hiilineutraali kiinteistöjen energiankäyttö ja rakentamisen päästöjen nettonollaaminen vuoteen 2030 mennessä.

Kevät 2022:

Laajensimme Net Zero -sitoutumisen koko Varainhoitokonserniin.

Kesä 2022:

Tavoite hoitaa 46 % hallinnoitavasta sijoitusomaisuudesta* Net Zero -sitoumuksen ja omaisuusluokkakohtaisten tavoitteiden mukaisesti vuoteen 2030 mennessä.

*per 31.3.2022

2030:

Tavoitteina:

1. Verrattuna vuoteen 2019, puolitamme suorien osake- ja yritysainasijoitusten hiilijalanjäljen, lisäämme ilmatoratkaisujen osuutta sijoituksista 50 %:lla.

2. Suorat kiinteistösijoitukset nettonollapäästöisiä.

2050:

Tavoite 100 % hallinnoitavasta sijoitusomaisuudesta nettonollapäästöistä.

Vuosittain:

Laskemme sijoitusten hiilijalanjäljet ja vertaamme niitä tavoiteuraan.

Arvioimme uusien omaisuusluokkien ja asiakassalkkujen lisäämistä tavoitteiden piiriin.

Kehitämme tuotetarjoamaamme Net Zero -tavoitteiden mukaisesti.

Tuemme vihreää siirtymää – yhtiökokouksissa äänestäminen ja vaikuttamishankkeet.

Halusimme asettaa haastavan, mutta realistisen välitavoitteen, joka perustuu ensisijaisesti päästöjen todelliseen vähentämiseen reaali maailmassa. Edistämme tavoitteen saavuttamista muun muassa lisäämällä vaikuttamiskeskusteluita kriittisillä aloilla toimivien sijoituskohteiden kanssa, tukemalla yhtiökokouksissa vain Pariisin ilmastopimuksen mukaisia ilmastosuunnitelmia sekä edellyttämällä hallitusten jäseniltä riittävää ilmastostrategioiden edistämistä. Tuemme yrityksiä vihreässä siirtymässä ja tarvittaessa rajaamme sijoitussalkkujemme ilmatoriskeitä.

Outi Kalpio

*Johtaja, salkunhoito ja sijoitustoiminnan kestävyys
LähiTapiola Varainhoito*

LähiTapiola Varainhoitokonserni tulee raportoimaan tavoitteen etenemisestä vuosittain. Tavoitteen saavuttamista ja vihreän siirtymän vauhdittamista edistetään nyt ja tulevana vuosina mm. vaikuttamalla yrityksiin aktiivisen omistajuuden keinoin, osallistumalla metodologioiden kehittämiseen sekä työskentelemällä asiakkaiden kanssa sijoitussalkkujen päästö- vähennystavoitteiden asettamiseksi ja saavuttamiseksi.

Vuoden 2023 alusta LähiTapiolan markkinarahastot muutettiin Pariisin ilmastopimuksen tavoitteiden mukaisiksi indeksirahastoiksi: LähiTapiola Eurooppa Ilmastoindeksi ja LähiTapiola USA Ilmastoindeksi. Tuotemuutosten myötä LähiTapiola Varainhoito tarjoaa asiakkaille ilmastomuutoksen hillintään kohdennettuja sijoitustuotteita. Ilmastoindeksirahastoista kerrotaan tarkemmin jäljempänä.

3. Ulkopuoliset arviot ja tunnustukset kestävyys toteuttamisesta

LähiTapiola Varainhoito sai syksyllä 2022 Scandinavian Financial Research (SFR) Challenger-sarjan parhaan Responsible Investment Award -palkinnon ja Gold Award -laatupalkinnon institutionaalisille sijoittajille suunnatussa kyselytutkimuksessa. Vastuullisen sijoittamisen tunnustus annettiin LähiTapiola Varainhoidolle jo viidentenä perättäisenä vuonna. Lisäksi kyselyyn vastanneet noin 100 Suomen suurinta instituutio-sijoittajaa arvioivat LähiTapiolan Suomen toiseksi laadukkaimmaksi varainhoitajaksi samassa sarjassa.

LähiTapiola Kiinteistövarainhoito osallistuu vuosittain kiinteistöalan GRESB-vastuullisuusvertailuun. Vuoden 2022 vertailussa Kiinteistövarainhoito sai jälleen neljä tähteä viidestä (80 pistettä sadasta) ja sijoittui verrokkiryhmässään sijalle 2/6. Yhtiön pistemäärä (80) ylitti verrokkiryhmän keskimääräisen pistemäärän (73) selvästi. Kiinteistövarainhoito osallistui ensimmäistä kertaa rakennushankkeiden GRESB-raportointiin ja saavutti 87 pistettä sadasta ja 3 tähteä. Vertailussa oli mukana yhteensä 1820 toimijaa 74 eri maasta. LähiTapiola Kiinteistövarainhoidon vahvuudet ovat hallinnollisessa ja

sosiaalisessa vastuussa, joista yhtiö saa vuodesta toiseen lähes täydet pisteet.

G R E S B

[PRI:n vastuullisen sijoittamisen periaatteiden](#) allekirjoittajina konserniyhtiöt ovat sitoutuneet edistämään vastuullisen sijoittamisen integrointia ja raportoimaan kehityksestään vuosittain. Edellisestä raportointikierrroksesta, joka koski vuoden 2020 sijoitustoimintaa, PRI-arvioraportit saatiin vasta syksyllä 2022. [PRI:n verkkosivuilta Varainhoitokonsernin raportteja on jatkossa löydettävissä Investment Managers -kategoriasta](#) englanninkielisellä nimellä LocalTapiola Asset Management (LocalTapiola Asset Management Ltd, LocalTapiola Real Estate Asset Management Ltd, Seligson & Co).

LähiTapiola Varainhoito sai edelleen erittäin hyviä arvosanoja monista PRI raportoinnin osa-alueista. Kestävän sijoitustoiminnan toimintatapojen ja periaatteiden syvyyttä ja laajuutta kuvavasta Investment & Stewardship -osiota arvosana oli hyvä (72/100 ja 4/5 tähteä). Raportointiajankohdan jälkeen Varain-

hoidossa on tehty lukuisia kehitystoimenpiteitä kestävyys huomioimiseksi entistä syvällisemmin eri omaisuusluokissa. [Tutustu PRI:n arviointiraporttiimme tästä.](#)

LähiTapiola Kiinteistövarainhoito sai PRI:ltä hyvän arvosanan kestävyys varsinaisesta toteutuksesta kiinteistökohteissa, 78 pistettä ja 4/5 tähteä. Investment & Stewardship -politiikasta saatu arvosana oli 56/100 pistettä ja 3/5 tähteä. Kahden viime vuoden aikana Kiinteistövarainhoidossa on muun muassa päivitetty periaatteita kestävyys huomioimiseksi kiinteistösijoitustoiminnassa ja integroitu kestävyystekijöiden huomioimista kohdehankintaan entistä systemaattisemmin. Lisäksi Kiinteistövarainhoitoon on vuoden 2022 alussa rekrytoitu vastuullisuuspäällikkö, joka keskittyy vastuullisuustoimenpiteiden edistämiseen.

Seligson & Co Rahastoyhtiön PRI:ltä sama arvosana Investment & Stewardship -politiikasta oli kaksi tähteä, 2/5.

Signatory of:

4. Resursointi kestävyden huomioimisessa

Varainhoitokonsernissa salkunhoitajien rooli korostuu, kun sijoitustoiminnassa huomioidaan kestävyttä. LähiTapiola Varainhoidossa osake- ja yrityslainavainnank salkunhoitajat sisällyttävät kestävyysanalyysin ja -luokittelun osaksi sijoituspäätöstä. He osallistuvat myös seuraamaansa toimialasektorin yhtiöiden aktiivisen omistajuuden toteuttamiseen. Valtionlainojen salkunhoitajat ovat kehittäneet valtionlainojen kestävyysanalyysityökalun ja sisällyttävät kestävyystekijät sijoituspäätöksiin. Rahastokumppanien rahastoihin sijoitettaessa salkunhoitajat ja varainhoitajat analysoivat rahastokumppanien ESG-integrointia periaatteisiin, tuotteisiin ja toimintaan. Sijoitustoimintaan osallistuvien henkilöiden työnkuvaan kuuluu kestävä sijoitustoiminnan kehittäminen. LähiTapiola Varainhoidon johtoryhmällä, sijoitustoimintaan osallistuvilla ja instituutiimin asiakkuusjohtajilla kestävyys sijoitustoiminnassa muodostaa yhden osa-alueen palkitsemisjärjestelmässä. LähiTapiola Kiinteistövarainhoidolla on huomioitu kiinteistötoimintaan oleellisia ulkopuolisia arvioita osana koko henkilöstön palkitsemista.

Kiinteistövarainhoidon ja Vaihtoehdotrahastojen salkunhoitajat huomioivat kestävyystekijät sijoitusprosessissa. Seligson & Co Rahastoyhtiössä salkunhoitajat hoitavat rahastoja kunkin rahaston sijoituspolitiikan mukaisesti ja neljässä indeksirahastossa kestävyystekijät huomioidaan rahastojen ESG-indekseissä.

Kestävä sijoitustoiminnan edistämistä ja kehittämistä Varainhoitokonsernissa vastaa Salkunhoidosta ja ESG:stä vastaava johtaja. Hänen alaisuudessaan työskentelevät ESG-datanalytiikko ja vuoden 2022 lopusta lähtien ESG-asiantuntija. LähiTapiola Kiinteistövarainhoidossa aloitti tammi-kuussa 2022 vastuullisuuspäällikkö.

Varainhoitokonsernille perustettiin ESG-ohjausryhmä, joka ohjaa kestävä sijoitustoimintaa ja linjaa painopistealueita. ESG-ohjausryhmän puheenjohtajana toimii salkunhoidosta ja ESG:stä vastaava johtaja ja muut jäsenet ovat konsernin yhtiöiden sijoitustoimintojen vetäjiä. ESG-ohjausryhmän alaisuudessa toimivassa ESG-työryhmässä työstehtään ESG-projekteja ja koordinoidaan ajankohtaisia kestävä sijoitustoiminnan

teemoja konserniyhtiöissä. Vuonna 2022 käsiteltiin paljon ESG-dataan, datatarjoajiin, raportointiin ja ESG-koulutukseen liittyviä aiheita. Työryhmän jäsenten määrä on kasvanut jo 14 henkilöön.

5. Henkilökunnan koulutus ja kestävyiden huomioivan sijoitustoiminnan edistäminen

Varainhoitokonsernissa järjestetään vuosittain henkilöstölle koulutustilaisuuksia kestävään sijoitustoimintaan liittyen. Vuoden 2022 kestoaiheena oli EU:n kestävän rahoituksen sääntely.

Toinen painopistealue oli uuden sijoitusmyyntiorganisaation henkilöstön perehdyttäminen siihen, miten kestävyys huomioidaan Varainhoitokonsernin eri yhtiöiden sijoitustoiminnassa. Lisäksi koulutuksia järjestettiin elokuussa 2022 voimaan astuneesta MiFID II -sääntelyn asiakkaiden henkilökohtaisten kestävyysmieltymysten kartoituksesta ja sijoitusvakuutusten IDD (Insurance Distribution Directive) -lisäyksistä.

Varainhoitokonsernissa toteutettiin henkilöstölle kyselykartoitus ESG-osamistasosta ja koulutustarpeista. Henkilökunnan lukumäärän kasvun ja työtehtävien erilaisten roolien vuoksi kestävä sijoitustoiminnan koulutusta tullaan jatkossa tarjoamaan kaksikaistaisesti: koko henkilöstölle ja/tai kohdennettuna määritellyille toiminnoille. Konsernin ESG-ohjausryhmä linjasi koulutussuositukset vuosille 2022-2023 ja seuraa jatkossa suositusten toteutumista. Vuoden 2022 aikana 37 henkilöä sijoitusmyynti-

organisaatiosta suoritti APV ESG -tentin. Kaikki LähiTapiola Varainhoidon uudet työntekijät perehdytetään myös kestävä sijoitustoiminnan osalta.

LähiTapiola Kiinteistövarainhoito järjesti joulukuussa ESG-koulutuksen, jonka jälkimmäisessä osassa keskityttiin erityisesti kiinteistö sijoitusten kestävyysteemoihin. Tilaisuus myös nauhoitettiin ja on alkuvuodesta 2023 LähiTapiola-ryhmän koulutusportaalissa henkilökunnan katsottavissa.

Varainhoitokonsernissa mahdollistetaan ja kannustetaan henkilökuntaa ja etenkin sijoitustoiminnassa työskenteleviä osallistumaan mm. PRI:n, FINSIF:in, palveluntarjoajien ja yhteistyökumppaneiden järjestämiin vastuullisen sijoittamisen koulutuksiin ja verkkotilaisuuksiin.

Hyvän hallintotavan käytänteiden noudattamista ja asiakkaiden tasapuolista kohtelemista edistetään useiden pakollisten juridisten kurssien ja vuosittaisten kertausten avulla mm. seuraavista aiheista: Code of conduct, rahanpesun esto, sisäpiiriasiat, MiFID II, GDPR ja tietoturva.

LähiTapiola Varainhoito järjestää asiakkailleen säännöllisesti webinaare-

ja, joista 17.5.2022 syvennyttiin [Kestävä kehitys epävakaassa arjessa -aiheeseen, jonka voit katsoa tästä](#). Sijoitusaiheisia blogikirjoituksia vuonna 2022 julkaistiin 36, joista kolmasosassa käsiteltiin kestävyttä sijoitustoiminnassa. [Tutustu blogeihin tästä](#).

6. EU:n kestävän rahoituksen sääntely

EU:n kestävän rahoituksen sääntelykokonaisuuden keskeisiä lakihankkeita ovat tiedonantoasetus (Sustainable Finance Disclosure Regulation, SFDR, EU 2019/2088), jonka 1. vaihe tuli sovellettavaksi maaliskuussa 2021 ja toinen vaihe tammikuussa 2023, ja asteittain vuodesta 2022 alkaen sovellettavaksi tuleva taksonomia-asetus (2020/852). Kestävän rahoituksen sääntelyn tavoitteena on ohjata rahoitusta kestäväan taloudelliseen toimintaan ja kasvuun, helpottaa kestävyystekijöiden arviointia sekä parantaa kestävyystiedon luotettavuutta ja vertailtavuutta sekä tarjota tietoa kestävyteen liittyvien riskien hallinnasta.

Tiedonantoasetuksen tarkoituksena on tarjota tietoa sijoittajille läpinäkyvästi ja määrämuotoisesti, helpottaa rahoitustuotteiden vertailtavuutta sekä estää viherpesua. EU:n alueella tarjottavat rahoitustuotteet jaotellaan kestävyys-suhteen, tuotteista annetaan ennakkotiedot ja hyödynnetään yhteneviä määräaikauskatsauspohjia.

Taksonomia on EU:n laajuinen luokitusjärjestelmä, joka määrittää kriteerit sille, minkälaisia taloudellisia toiminto-

ja voidaan pitää ympäristön kannalta kestävinä. Taksonomiassa on kuusi ympäristötavoitetta: ilmastonmuutoksen hillintä, ilmastonmuutokseen sopeutuminen, vesivarojen ja merten luonnonvarojen kestävä käyttö ja suojeleminen, siirtyminen kiertotalouteen, ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen sekä biologisen monimuotoisuuden ja ekosysteemien suojeleminen ja ennallistaminen. Tekniset arviointikriteerit on tällä hetkellä vahvistettu kahdelle ensimmäiselle tavoitteelle (ilmastonmuutoksen hillintä ja siihen sopeutuminen). Jotta toiminto olisi taksonomian mukainen, sen tulee täyttää tekniset arviointikriteerit, se ei saa aiheuttaa merkittävää haittaa muille ympäristötavoitteille ja sen tulee täyttää tietyt sosiaaliset vähimmäisvaatimukset.

Elokuusta 2022 lähtien LähiTapiola Varainhoito Oy on MiFID II -sääntelyn mukaisesti kartoittanut asiakkaiden henkilökohtaisia kestävyysmieltymyksiä. Yksityiskohtaisen kartoituksen tavoitteena on kestävyysmieltymysten huomioiminen sijoitusneuvonnassa, mieltymysten mukaisten sijoitusratkaisujen kohdentaminen asiakkaalle ja viherpesun estä-

minen. Asiakkaan kestävyystavoitteita ja -mieltymyksiä huomioidaan myös säästämisen ja sijoittamisen vakuutuksia koskevassa vakuutusneuvonnassa ja tuotehallinnassa IDD (Insurance Distribution Directive) -lisäysten mukaisesti.

Vuoden 2022 joulukuussa Varainhoitokonsernin yhtiöt julkistivat sijoitustuotteiden määrämuotoiset kestävyys huomioimiseen liittyvät [ennakkotiedot, jotka löytyvät täältä](#). Rahastojen lomakkeet ovat osa rahastoesitettä ja niissä kerrotaan muun muassa rahaston sitoutumisesta tiettyyn vähimmäismäärään kestäviä tai taksonomian mukaisia sijoituksia sekä rahaston kestävyysominaisuuksien tai kestävä sijoitustavoitteen mittaamiseen käytetyistä mittareista. Vuoden 2023 alkupuoliskolla tullaan julkistamaan sijoitustuotteiden määrämuotoiset määräaikaissraportit kestävyysominaisuuksien tai kestävä sijoitustavoitteen edistymisestä. LähiTapiola Varainhoidon osalta ensimmäinen yhtiötasoinen raportti pääasiallisista haitallisista kestävyysvaikutuksista (PAI) julkistetaan 30.6.2023 mennessä.

LähiTapiola Varainhoitokonsernin yhtiöt tarjoavat eri omaisuusluokissa

useita kestävyysominaisuuksia edistäviä sijoitusratkaisuja sekä neljä kestäviä sijoitusta tekevää rahastoa: LähiTapiola Kestävä Ympäristö, LähiTapiola Kestävä Vaikuttajakorko sekä LähiTapiola Ilmastoindeksi Eurooppa ja USA -rahastot.

Certain information ©2022 MSCI ESG Research LLC. Reproduced by permission as of 06/30/2022. Although LocalTapiola Asset Management Ltd.'s information providers, including without limitation, MSCI ESG Research LLC and its affiliates (the "ESG Parties"), obtain information (the "Information") from sources they consider reliable, none of the ESG Parties warrants or guarantees the originality, accuracy and/or completeness, of any data herein and expressly disclaim all express or implied warranties, including those of merchantability and fitness for a particular purpose. The Information may only be used for your internal use, may not be reproduced or disseminated in any form and may not be used as a basis for, or a component of, any financial instruments or products or indices. Further, none of the Information can in and of itself be used to determine which securities to buy or sell or when to buy or sell them. None of the ESG Parties shall have any liability for any errors or omissions in connection with any data herein, or any liability for any direct, indirect, special, punitive, consequential or any other damages (including lost profits) even if notified of the possibility of such damages.

Morningstar® Developed Europe Large Cap Target Market Exposure Paris Aligned Benchmark Select Indeksi™ ja Morningstar® US Large Cap Target Market Exposure Paris Aligned Benchmark Select Indeksi™ ("Morningstar-indeksit") ovat palvelumerkkejä tai tavaramerkkejä, joita LähiTapiola Varainhoito Oy:llä on lupa käyttää tietyissä tarkoituksissa tai konteksteissa. Morningstar Norge AS tai sen tytäryhtiöt (yhteisesti "Morningstar-yhtiöt") eivät sponsoroi, tue, myy tai suosi Sijoitusrahasto LähiTapiola USA Ilmastoindeksiä tai Sijoitusrahasto LähiTapiola Eurooppa Ilmastoindeksiä ("LähiTapiola-sijoitusrahastoja"). Morningstar-yhtiöt eivät anna takuuta, epäsuoraa lausuntoa tai suositusta sijoittaa yleisesti sijoitusrahastoihin, LähiTapiola-sijoitusrahastoihin tai Morningstar-indeksien kyvystä seurata yleistä markkinoiden kehitystä. Tätä takuuta, epäsuoraa lausuntoa tai suositusta ei anneta LähiTapiola-sijoitusrahastojen osuudenomistajille tai kenellekään, joka saa julkisesti tietoa LähiTapiola-sijoitusrahastoista.

Morningstar-yhtiöt eivät takaa LähiTapiola-sijoitusrahastojen tai minkään siihen liittyvän tiedon virheettömyyttä ja/tai täydellisyyttä eivätkä Morningstar-yhtiöt ole vastuussa niiden virheistä, puutteista tai häiriöistä.

LähiTapiola-rahastot, 1.1.2023	SFDR	Morningstar Low Carbon	Morningstar-luokitus	MSCI-rating
LähiTapiola Kestävä Vaikuttajakorko	●		🌐🌐🌐🌐🌐	AAA
LähiTapiola Kestävä Ympäristö	●		🌐🌐🌐🌐🌐	AA
LähiTapiola Eurooppa Ilmastoindeksi	●		🌐🌐🌐🌐🌐	AAA
LähiTapiola USA Ilmastoindeksi	●		🌐🌐🌐🌐🌐	AA
LähiTapiola 2025 ESG	●		🌐🌐🌐🌐🌐	A
LähiTapiola 2035 ESG	●	✓	🌐🌐🌐🌐🌐	AA
LähiTapiola 2045 ESG	●	✓	🌐🌐🌐🌐🌐	AA
LähiTapiola Eurooppa Keskiuuret ESG	●	✓	🌐🌐🌐🌐🌐	AA
LähiTapiola Hyvinvointi ESG	●	✓	🌐🌐🌐🌐🌐	AAA
LähiTapiola Kasvu ESG	●	✓	🌐🌐🌐🌐🌐	AA
LähiTapiola Kehittynyt Aasia ESG	●		🌐🌐🌐🌐🌐	AAA
LähiTapiola Kuluttaja ESG	●	✓	🌐🌐🌐🌐🌐	AAA
LähiTapiola Lyhytkorko ESG	●		🌐🌐🌐🌐🌐	AAA
LähiTapiola Pitkäkorko ESG	●		🌐🌐🌐🌐🌐	A
LähiTapiola Pohjoinen Yrityskorko ESG	●			AAA
LähiTapiola Pohjoismaat ESG	●		🌐🌐🌐🌐🌐	AAA
LähiTapiola Reaalikorko ESG	●		🌐🌐🌐🌐🌐	AA
LähiTapiola USA Keskiuuret ESG	●	✓	🌐🌐🌐🌐🌐	AA
LähiTapiola Yrityskorko ESG	●		🌐🌐🌐🌐🌐	AAA
LähiTapiola Eurooppa High Yield ESG	●			AAA
Erikoissijoitusrahasto LähiTapiola Sijoituskiinteistöt	●			
LähiTapiola High Yield	●			A
LähiTapiola Korkomaailma	●			A
LähiTapiola Maailma 20	●		🌐🌐🌐🌐🌐	A
LähiTapiola Maailma 50	●		🌐🌐🌐🌐🌐	A
LähiTapiola Maailma 80	●	✓	🌐🌐🌐🌐🌐	A
LähiTapiola Suoja	●		🌐🌐🌐🌐🌐	A
LähiTapiola Kehittyvät Korkomarkkinat	●		🌐🌐🌐🌐🌐	BB

Seligson & Co rahasto, 1.1.2023 SFDR	
Eurooppa Indeksirahasto	●
Pohjois-Amerikka Indeksirahasto	●
Aasia Indeksirahasto	●
Suomi Indeksirahasto	●
Global Top 25 Brands	●
Global Top 25 Pharmaceuticals	●
Kehittyvät Markkinat	●
Phoebus	●
Perheyhtiöt	●
Tropico Latam	●
Rahamarkkinarahasto	●
Euro-obligaatio	●
Euro Corporate Bond	●
Pharos	●

Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR)

EU:n tiedonantoasetus, (2019/2088) kestävyteen liittyvien tietojen antamisesta finanssisektorilla, on osa EU:n kestävä rahoituksen sääntelypakettia.

Tiedonantoasetus määrittelee sijoitustuotteesta tai -palvelusta annettavat kestävyystiedot. Asetus velvoittaa kunkin sijoitustuotteen kohdalla kertomaan, miten sen sijoitustoiminnassa huomioidaan kestävyysriskit. Lisävaatimukset kestävyyttä koskevista ennakkotiedoista ja määräaikaista raportoinnista koskevat sijoitustuotteita, joiden tavoitteena on edistää ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyviä kestävyysominaisuuksia tai tavoitella kestäviä sijoituksia. Tiedonantoasetusta täydentävät standardit (Regulatory Technical Standards, RTS) tulivat voimaan 1.1.2023 alkaen.

Tiedonantoasetuksen mukaan sijoitustuotteet tulee jaotella kolmeen luokkaan sen mukaan, miten ne huomioivat kestävyystekijät.

SFDR Artikla 9 tuotteet ”tummanvihreät”: tavoitteena on kestävien sijoitusten tekeminen. Sijoituksilla on myönteinen vaikutus ympäristöön ja/tai yhteiskuntaan, eivätkä ne aiheuta merkittävää haittaa muille kestävyystavoitteille.

SFDR Artikla 8 tuotteet ”vaaleanvihreät”: edistävät kestävyystekijöitä muiden ominaisuuksien ohella. Sijoitukset edistävät ympäristöön ja yhteiskuntaan liittyviä ominaisuuksia. Lisäksi edellytetään, että sijoituskohteet noudattavat hyviä hallintotapoja.

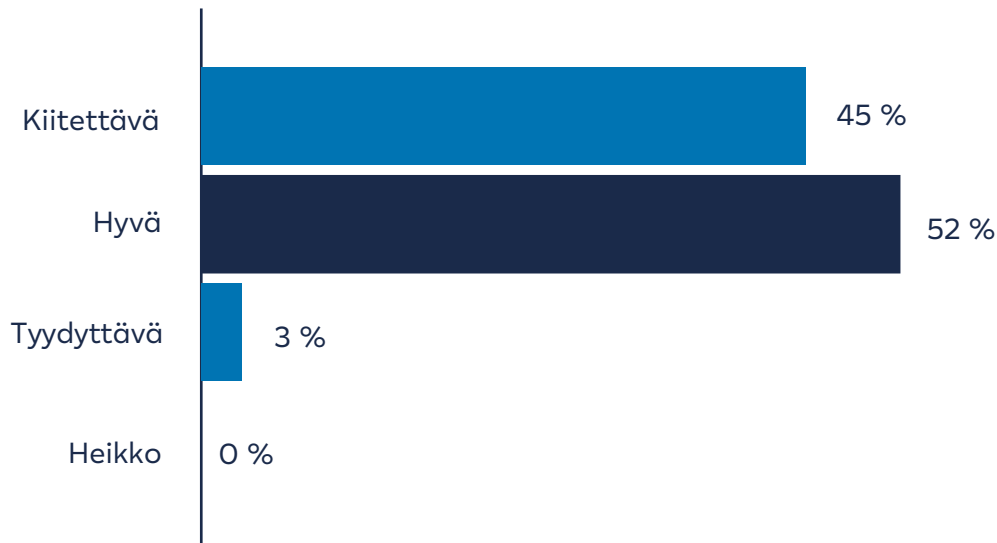
SFDR Artikla 6 tuotteet: eivät huomioi kestävyystekijöitä sääntelyn määrittelemällä tavalla. Tuotteissa saatetaan huomioida joitakin ESG-näkökulmia (esimerkiksi poissuluilla).

7. Kestävyyden vuosi LähiTapiola Varainhoidossa

LähiTapiola Varainhoidossa periaatteet kestävyyden huomioimisesta sijoitustoiminnassa koskevat kaikkia omaisuusluokkia kunkin omaisuusluokan erityispiirteet huomioiden. Tarkemmat [omaisuuslajikohtaiset periaatteet ja kuvaukset löytyvät LähiTapiola Varainhoidon kestävän sijoitustoiminnan sivuilta täältä.](#)

Osake- ja yrityslainavalinnan salkunhoitajat ovat tehneet kestävyysanalyysyjä jo lähes 15 vuoden ajan. Vuonna 2022 salkunhoitajien kestävyysanalyysityökalua uudistettiin, jotta salkunhoitajat pystyvät entistä laaja-alaisemmin huomioimaan ja dokumentoimaan yrityskohtaisten kestävyystekijöiden vaikutukset sijoituspäätöksiin. Työkaluun muokattiin erilliset välilehdet Ilmastonmuutoksen hillinnälle, kestävän kehityksen tavoitteille, EU:n kestävän rahoituksen sääntelyn mukaisille kestäville sijoituksille, kestävyysriskeille ja ns. PAI-indikaattoreille (Principle Avderse Impact eli pääasialliset haitalliset kestävyysvaikutukset). Yrityskohtaisten kestävyystietojen määrän lisääntyessä ja laadun parantuuksessa, Varainhoidossa on työstetty vuoden 2022 aikana ESG-datatietokantaa, johon kerätään eri palveluntarjoajien tuottamaa sijoituskohtaista ESG-dataa. Tietokantaa hyödynnetään sekä sijoituskohteiden kestävyysanalyysissä että rahastojen ja omaisuudenhoitosalkkujen kestävyysraportoinnissa.

LähiTapiola Varainhoidon osake- ja yrityslainavalintaan perustuvien sijoitusten AuM-perusteinen kestävyysjakauma

Kiitettävä: Sijoituskohde on edelläkävijä kestävyysasioissa. Kestävyys on mukana kaikessa toiminnassa.

Hyvä: Sijoituskohde täyttää kestävyysvaatimukset, on sitoutunut ja kehittää kestävyyttään.

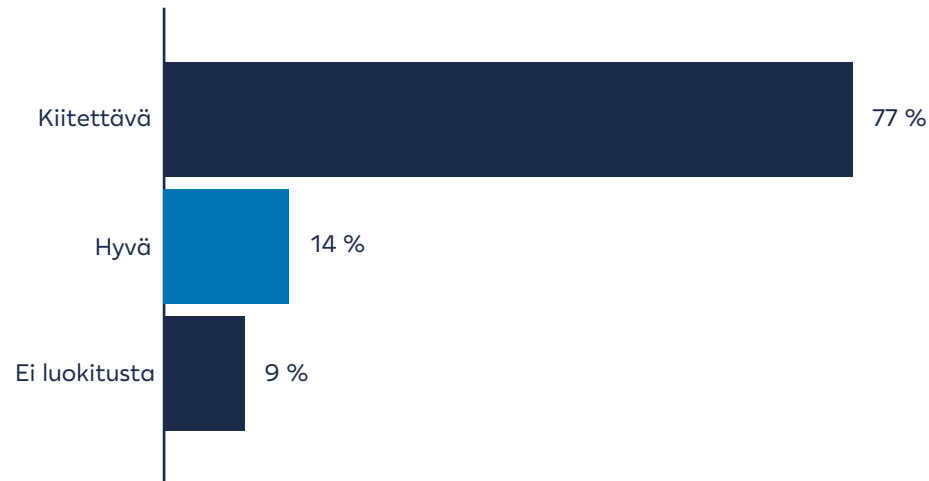
Tyydyttävä: Kestävyys on osa sijoituskohteen toimintaa, mutta panostukset ovat rajalliset esimerkiksi pienestä koosta johtuen.

Heikko: Sijoituskohde ei vielä huomioi kestävyystekijöitä toiminnassaan.

Valtiolaina- ja julkisyhteisösijoitusten analyysityökalua kehitettiin vuoden 2022 aikana muun muassa täydentämällä valtiolainoihin liittyviä merkittävimpiä kestävyysindikaattoreita. Työkalun avulla määritellään myös sijoituskohteina oleville valtioille ja julkisyhteisöille kestävyysluokitukset.

LähiTapiola Varainhoidon valtiolaina- ja julkisyhteisösijoitusten AuM-perusteinen kestävyysjakauma

Vuoden 2022 alusta lähtien pää- ja velkapääomasijoituksia (PE & PD) hoitava tiimi siirtyi Varainhoidon sijoitusorganisaatioon. Rahastokumppaniyhteistyötä ja sijoituksia ulkopuolisiin rahastoihin tehdään sekä arvopaperisijoituksissa että PE & PD -sijoituksissa. Rahastokumppaniyhteistyötä hoidetaan kummassakin tiimissä samalla prosessilla huomioiden kuitenkin PE & PD -sijoitusten epälikvidi luonne ja uusien sijoituskohteiden osalta painotus rahastovalintaan. Arvopaperisijoitusten rahastokumppaneilta edellytetään sitoutumista PRI:n (Principles for Responsible Investment) vastuullisen sijoittamisen periaatteisiin ja ESG-raportointia. PE & PD -sijoitusten osalta uusilta rahastokumppaneilta edellytetään PRI:hin sitoutumista tai vastaavia, kirjallisia vastuullisen sijoittamisen periaatteita. Rahastokumppanien kestävyysluokittelusta kerrotaan lisää Rahastokumppanit-osiossa.

7.1. LähiTapiola Varainhoidon kestävyysperiaatteiden päivitykset vuoden 2022 aikana

Kestävyyden integroimisella sijoitustoimintaan on tärkeä rooli LähiTapiola Varainhoidossa. Vuoden 2022 aikana kestävyysperiaatteita täsmennettiin.

Ilmastonmuutoksen hillintää huomioivia linjauksia tiukennettiin kiristämällä fossiiliseen energiaan liittyviä suhteellisia liikevaihto- ja tuotantorajoja viisi prosenttiyksikköä. Osake- ja yrityslainavalinnassa ei sijoiteta yrityksiin, joiden liikevaihdosta yli 20 prosenttia muodostuu energiantuotannossa käytettävästä kivihiilestä, ruskohiilestä tai turpeesta tai joiden energiantuotannosta yli 20 prosenttia perustuu kivihiileen, ruskohiileen tai turpeeseen. Sijoituksia ei myöskään tehdä yrityksiin, jotka investoivat uusiin kivihiili-, ruskohiili tai turveprojekteihin. Hiili-intensiivisillä toimialoilla edellytetään parantajiksi katsottavilta yrityksiltä sitoutumista ilmastotieteeseen perustuviin päästövähennystavoitteisiin.

7.2. Poissulkevat strategiat

LähiTapiola Varainhoidon suorien osake- ja yritysainasijoitusten osalta ei sijoiteta yhtiöihin, jotka ovat rikkoneet kansainvälisiä normeja tai valmistavat kiistanalaisia aseita. Poissuljettavien yhtiöiden tarkastelu ja valvonta toteutetaan nel-

jännesvuosittain osana Middle Officen sijoitusriskien hallintaa hyödyntäen ulkopuolisen palveluntarjoajan tietokantaa.

Varainhoito luopui joulukuun alussa 2022 LähiTapiola Yrityskorko ESG -rahastossa Volkswagen Leasing GmbH:n yritysainasta emoyhtiön uuden normirikkomuksen johdosta.

Poissuljetut yhtiöt löytyvät raportin lopusta (Liite 1).

7.3. Toimenpiteitä Varainhoidon omaisuudenhoitosalkuissa

Vuoden 2022 alkupuolella poissulkukriteereiden tiukennukset ja toisaalta ESG-datan saatavuuden ja sen laadun parantuminen johtivat LähiTapiola Kehittynyt Aasia ESG -rahastossa muutoksiin. Rahastossa luovuttiin australialaisesta rautatierahtiyytiöstä Aurizon Holdingsista, jonka liikevaihdosta merkittävä osa tulee hiilen kuljettamisesta. Kestävyysyistä myytiin myös singaporelainen monialayhtiö Jardine Cycle & Carriage, jonka liiketoiminnasta vajaa 20 % tulee hiilestä ja ulkopuoliset ESG-arviot yhtiöstä olivat osin hyvin heikkoja.

Syksyllä 2022 käyttöön otettujen kasvihuonepäästöjen poissulkujen vuoksi LähiTapiola Kehittynyt Aasia ESG -rahastosta myytiin 13 toimialansa korkeapäästöisempää yritystä. Kemianteollisuusyhtiöistä myytiin Kumho

Petrochemical Co Ltd, Nantex Industry Co Ltd ja Tosoh Corp. Terästeollisuuden yhtiöistä myytiin Nippon Steel Corp ja POSCO Holdings Inc. Kawasaki Kisen Kaisha Ltd merirahtiyytiöstä luovuttiin samoin kuin pakkausyhtiö Orora Ltd:stä ja monialayhtiöstä GS Holdings Corp:ista. Kaasuyhtiöistä myytiin Tokyo Gas Co Ltd ja APA Group sekä kaivosyhtiöistä Deterra Royalties Ltd, Perseus Mining Ltd ja Iluka Resources Ltd.

Kevään 2022 aikana LähiTapiola Pohjoinen Yrityskorko ESG -rahastosta myytiin norjalainen laivayhtiö Höegh LGN, jonka hiilidioksidipäästöjen taso ylittää kriteerit, eikä yhtiö ole ilmoittanut sitoutuvansa ilmastotieteeseen perustuviin vähennystavoitteisiin. Yhtiö toimii nesteytetyn maakaasun parissa, joten se edesauttaa siirtymää kohti vähähiilistä tuotantoa, mutta yhtiön omat toimet ja suunnitelmat eivät ole riittävän kunnianhimoisia.

LähiTapiola Kestävä Ympäristö -rahastoon ostettiin yhdysvaltalainen sähköyhtiö NextEra Energy, joka on yksi maailman suurimpia uusiutuvan energian tuottajia (#1 tuuli- ja aurinkovoimassa, #1 energian varastoinnissa) ja on hyvin asemoitunut hyötymään Yhdysvaltojen lähes \$ 400 miljardin urauurtavasta ilmastopakettista. Inflation Reduction Act eli ”IRA” astui voimaan elokuussa 2022

ja säädös tulee merkittävästi kiihdyttämään, kasvattamaan ja pidentämään uusiutuvan energian investointien kasvu-uraa Yhdysvalloissa. Huolimatta perinteisistä sähkö- ja kaasutoiminnoistaan, NextEra on myös päästöprofiililtaan alansa parhaimmistoa ja lanseerannut alan yhden kunnianhimoisimmista ilmastotavoitteista (Real Zero™) kyseisten toimintojen siirtymälle.

Yrityslainarahastoissa on yhä enemmän hyödynnetty vihreitä velkakirjoja keinona tukea yritysten siirtymää kohti hiili-neutraalisuutta. LähiTapiola Kestävä Vaikuttajakorko -rahasto sijoitti SEB:n uuteen green bond velkakirjaan. SEB uudisti green bond -viitekehýksensä sekä täydensi oman toimintansa kestävyysstrategiaa. Uudessa viitekehýksessä ja kestävyysstrategiassa korostuu pankin lainasalkun yksityiskohtainen kestävyystarkastelu erityisesti yritysasiakkaiden osalta. Green bond -viitekehýksessä huomioidaan kymmenen kategoriala, esimerkiksi uusiutuva energia ja kestävä vesi- ja jätevesihuolto. Kussakin kategoriassa pankki on arvioinut rahoitettavien liiketoimintojen yhteensopivuuden EU-taksonomian kanssa.

Sijoitukset vihreisiin joukkovelkakirjalainoihin

	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016
LähiTapiola Yrityskorko ESG	21 %	19 %	17 %	16 %	13 %	9 %	5 %
LähiTapiola Kestävä Vaikuttaja	83 %	82 %	77 %	73 %			

Vihreiden velkakirjojen lisäksi kestävyysindikaattoreihin linkattujen SLB (sustainability linked bond) -yritysvelkakirjojen tarjonta on lisääntynyt. SLB-velkakirjoissa liikkeellelaskijayritys on yksittäisen hankkeen sijasta määritellyt mittareiksi tiettyä

osaa tai koko liiketoimintaa koskevia kestävyystavoitteita.

LähiTapiola Kestävä Vaikuttajakorko ja LähiTapiola Pohjoisen Yrityskorko ESG -rahastot sijoittivat sijoituspalveluyhtiö CapMan Oyj:n uuteen SLB-velkakirjaan. Yhtiö on laatinut sustainability linked -velkakirjojen viitekehýksen, jossa yhtiön rahoituksen lopullinen hinta on osittain sidottu kahteen kestävyysindikaattoriin: ilmastotieteeseen perustuvaan päästövähennyssuunnitelmaan rahastojen kohdeyrityksille ja kestävyystavoitteisiin palkitsemispolitiikassa. Varainhoidon salkunhoitajien ja ulkopuolisen palveluntarjoajan arvion mukaan yhtiön asettamat kestävyysindikaattorit ovat merkittäviä ja tukevat sijoituspalveluyhtiön strategiaa ja liiketoiminnan kestävyyttä.

7.4. Kestävän kehityksen tavoitteet sijoitustoiminnassa

LähiTapiola Varainhoito on sitoutunut PRI:n vastuullisen sijoittamisen periaatteiden lisäksi [YK:n kestävä kehityksen tavoitteisiin](#) ja Pariisin ilmastopimuksen tavoitteisiin. Sijoitustoimintaa kehitetään näistä lähtökohdista ja luodaan ratkaisuja kestävämmän tulevaisuuden edistämiseksi.

7.4.1. LähiTapiola Kestävä Ympäristö ja Kestävä Vaikuttajakorko

LähiTapiola Varainhoidolla on kaksi rahastoa, joiden sijoituksilla pyritään edistämään kestävä kehityksen tavoitteiden toteutumista ympäristönäkökulmasta. LähiTapiola Kestävä Ympäristö -osakerahaston ja LähiTapiola Kestävä Vaikuttajakorko -yrityslainarahaston sijoituskohteiden toiminnoissa korostuvat seuraavat tavoitteet:

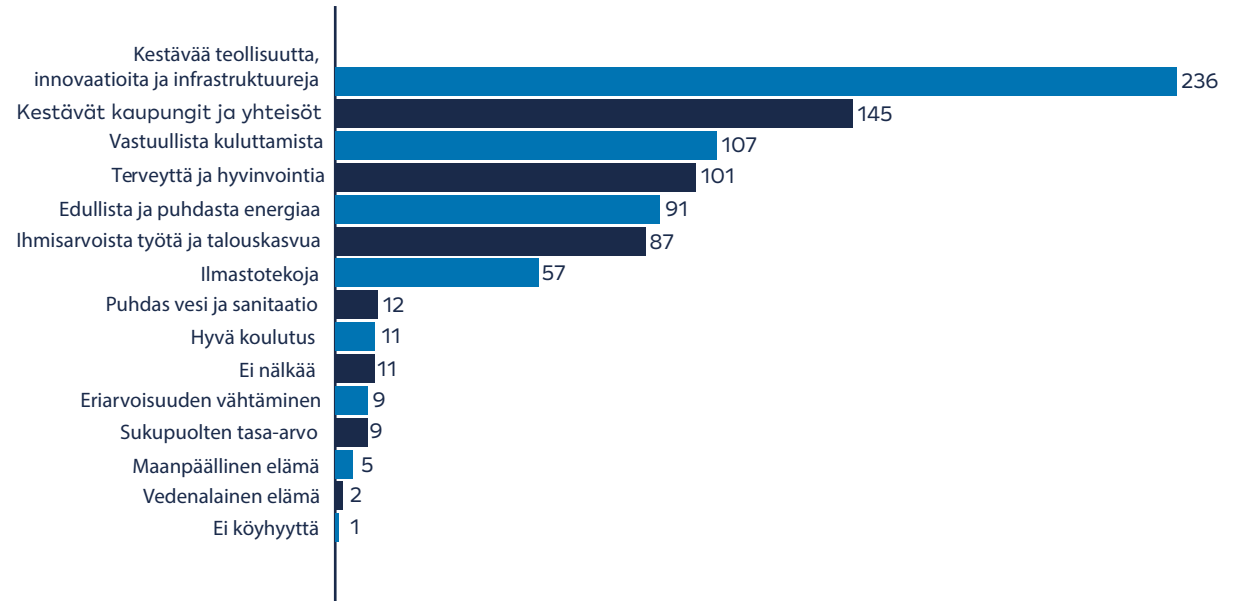

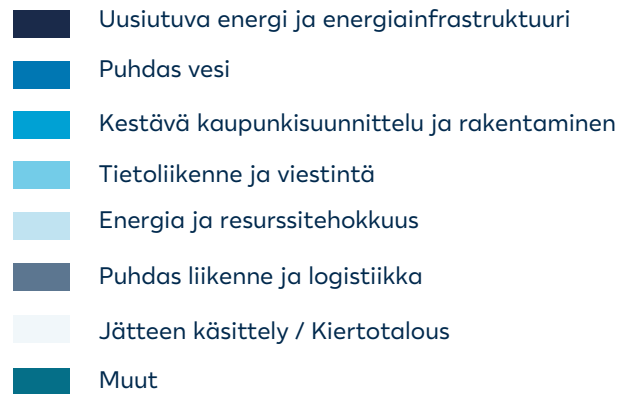
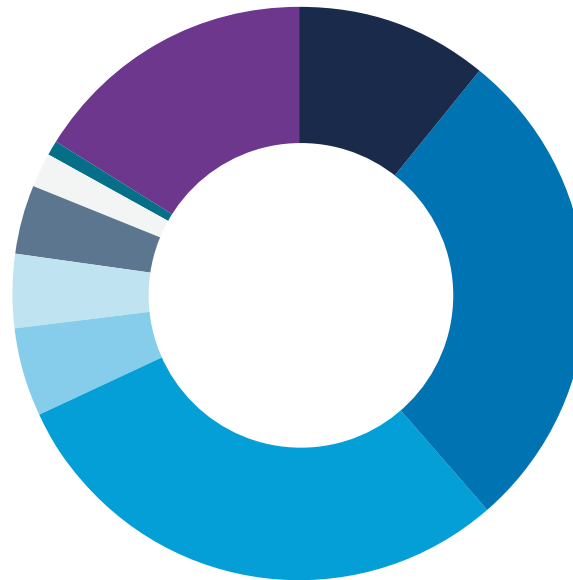
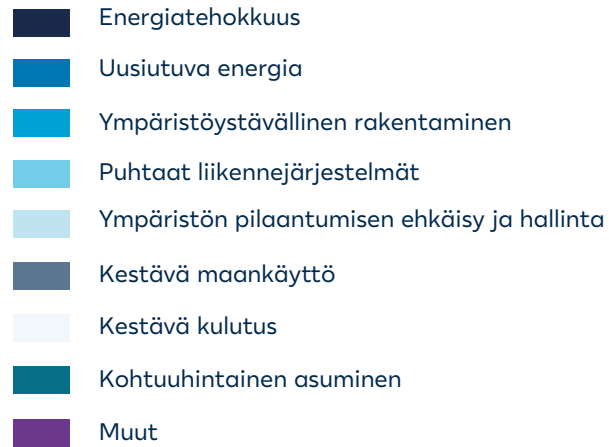
LähiTapiola Kestävä Vaikuttajakorko ja LähiTapiola Pohjoinen Yrityskorko ESG -rahastot osallistuivat marraskuussa ruotsalaisen kaivosyhtiö Boliden AB:n green bond -emissioon, josta saadut varat yhtiö investoi pääasiassa uuteen vähäpäästöiseen sinkintuotantokapasiteettiin ja tuotannon päästöjä vähentäviin ratkaisuihin. Kaivossektoriin liittyy haasteita ESG-näkökulmasta, mutta sinkki on kriittisen tärkeä raaka-aine vihreän siirtymän kannalta. Sinkkiä tarvitaan mm. galvanoinnissa, joka estää terästä ruostumasta, tuulivoimayksiköiden rakentamisessa kestävämmiksi ja akkujen valmistuksessa litiumin sijasta. Bolidenilla on maailman ilmastototehokkain sinkintuotantolaitos Norjan Oddassa, ja uudella investoinnilla se kykenee kasvattamaan kapasiteettia, laskemaan entisestään hiili-intensiteettiä sekä parantamaan tuotannosta syntyvän jätteen käsittelyä.

Antti Komulainen
Korkosalkunhoitaja
LähiTapiola Varainhoito

Osake- ja yrityslainavalintaan perustuvissa salkuissa olevien yhtiöiden määrä, jotka edistävät YK:n kestävän kehityksen tavoitteita

Temaattiset jakaumat LähiTapiola Kestävä Vaikuttajakorko ja LähiTapiola Kestävä Ympäristö -rahastot 31.12.2022

7.5. LähiTapiola Varainhoito ja ilmastonmuutos

Tässä osiossa kerrotaan ilmastonmuutokseen liittyvistä taloudellisista riskeistä ja mahdollisuuksista [Task Force on Climate-related Financial Disclosures -viitekehyksen \(TCFD\)](#) suositusten mukaisesti sisältäen muun muassa selvitystä ilmastokysymysten hallinnoinnista ja johtamisesta sekä mitareista ja tavoitteista.

7.5.1. Ilmastonmuutoksen hillitseminen

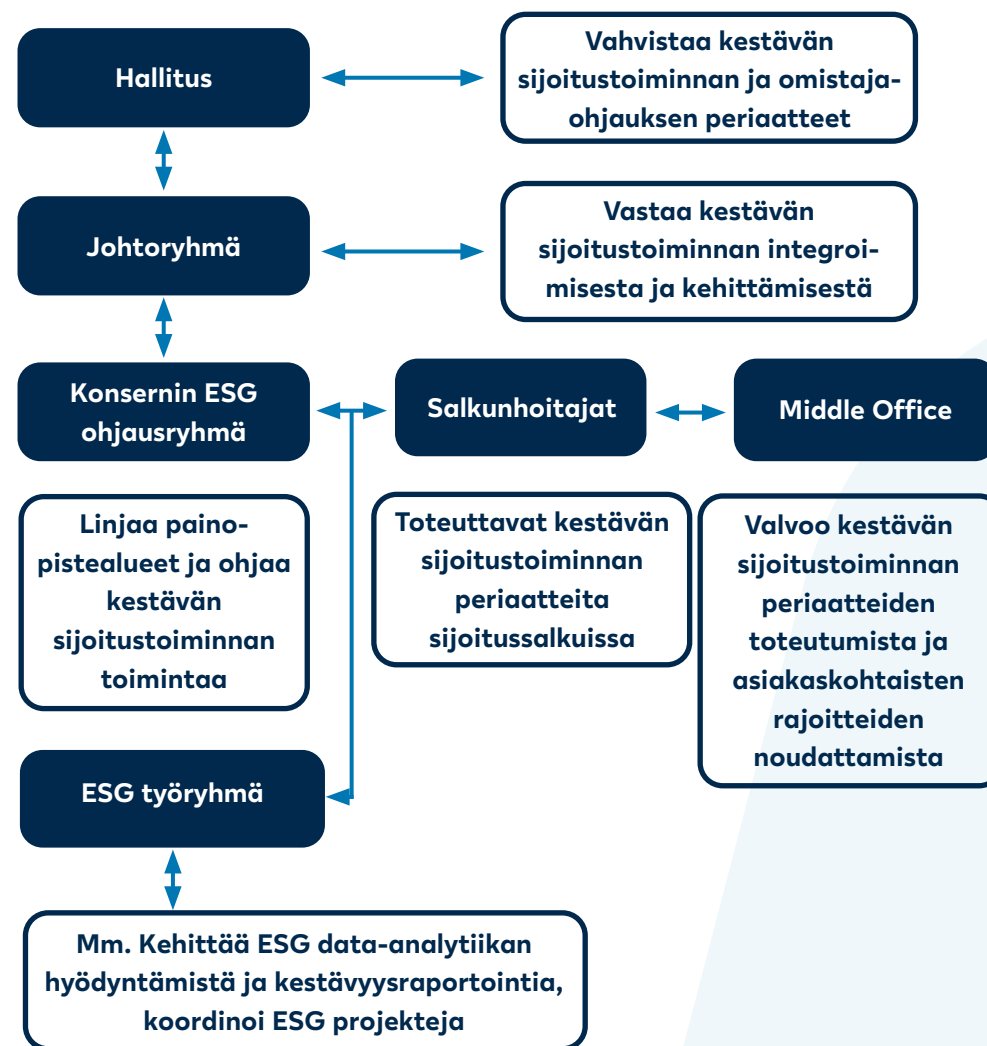
Ilmastonmuutoksen hillintään vaikuttaminen sijoitustoiminnalla edellyttää ymmärrystä sijoitusten ympäristöriskeistä. LähiTapiola Varainhoidon salkunhoitajat analysoivat yritysten ilmastonmuutoksen hillintään sekä siihen sopeutumiseen tärkeitä toimenpiteitä lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä ja pyrkivät löytämään sijoituksellisesti parhaat ratkaisut. Uudistettu kestävyysanalyysityökalu tukee analyysityötä. Lisäksi Varainhoito kannustaa yrityksiä raportoimaan ilmastoriskeistä TCFD:n mukaisesti ja asettamaan ilmastotieteen perustuvia päästövähennystavoitteita.

7.5.2. Päätöksenteko ja sijoitusorganisaatio

Varainhoitokonsernin ESG-ohjausryhmässä linjataan kestävyteen ja ilmastonmuutokseen liittyviä painopistealueita ja jalkautetaan tekemistä konserniyhtiöihin kunkin yhtiön sijoituksellisen toteutustavan mukaisesti.

LähiTapiola Varainhoidon hallitus vahvistaa Periaatteet kestävyden huomioimisesta sijoitustoiminnassa, Omistajaohjauksen periaatteet ja Ilmasto ja Kestävä kehitys -strategian johtoryhmän hyväksynnän jälkeen. Ilmastostrategiasa täsmennetään, miten ilmastonmuutos ja ilmastoriskit huomioidaan eri omaisuuslajeissa ja sijoitusstrategioissa. Varainhoidon hallitus käsittelee vuosikellonsa mukaan kestävään sijoitustoimintaan liittyviä teemoja, mukaan lukien

ESG-roolit LähiTapiola Varainhoidon sijoitusorganisaatiossa

ilmastoriskit, vähintään kerran vuodessa tai tarvittaessa useammin.

Varainhoidon salkunhoitajat vastaavat käytännön toteutuksesta ja omalta osaltaan kehitystyöstä, jotta ilmastoriskit ja vihreän siirtymän mahdollisuudet arvioidaan sijoituspäätöksiä tehtäessä. Salkunhoitajilla on tukenaan kestävyys-analyysityökalu, markkinatietolähteet, Varainhoidon ESG-datatietokanta ja ilmastoriskien laskentametodologioihin perehtynyt ESG-data-analyttikko. Hallituksessa vahvistetut linjaukset ja rajoitteet päivitetään salkunhoitajien työohjeisiin. Salkunhoitajat vastaavat yrityskohtaisten tietojen päivittämisestä osaksi kestävyysanalyysiä.

Varainhoitokonsernin ESG-työryhmä tarvittaessa työstää aiheeseen liittyviä projekteja ja on mukana päivittämässä Varainhoitokonsernin kestävä sijoitustoiminnan periaatteita. Middle Office valvoo linjausten ja rajoitteiden toteutumista salkunhoidossa. Toteutuneista riskeistä raportoidaan salkunhoidosta ja ESG:stä vastaavalle johtajalle, Konsernin ESG-ohjausryhmälle ja merkittävimpien riskien osalta LähiTapiola Varainhoidon johtoryhmälle.

7.5.3. Ilmastonmuutostekijöistä nousevat mahdollisuudet ja rajoitteet

Ilmastonmuutos toimii myös mahdol-

listajana. Yritykset, jotka toimivat uusiutuvan energian tai uusien esimerkiksi energiatehokkuuteen liittyvien teknologioiden parissa, nähdään ilmastomuutoksen voittajina. Investoinnit erityyppisiin päästöjä vähentäviin hankkeisiin tukevat näiden yhtiöiden kasvua tulevaisuudessa.

Ilmastoriskejä rajataan sijoitussalkuissa poissulkevilla strategioilla. Lisäksi Varainhoidon sijoitusrajoitteet ohjaavat sijoittamaan keskimääräistä puhtaampiin yrityksiin erityisesti päästöintensiivisillä toimialoilla.

7.5.4. Ilmastoindeksirahastot

Osana Varainhoitokonsernin sitoutumista Net Zero -tavoitteeseen, Varainhoito tarjoaa asiakkailleen sijoitusratkaisuja, joissa huomioidaan ilmastonmuutoksen hillintä.

LähiTapiola USA Ilmastoindeksi ja LähiTapiola Eurooppa Ilmastoindeksi -rahastojen uusi kestävä sijoitustavoite on vaikuttaa positiivisesti hiilipäästöjen vähentämiseen ja ilmastomuutoksen hillintään Pariisin ilmastopimuksen mukaisesti.

Ilmastoindekseillä on vähintään 50 % pienempi hiili-intensiteetti kuin vastaavalla markkinaindeksillä ja lisäksi indeksin hiili-intensiteetti pienenee keskimäärin 7 % vuosittain. Indeksillä ylipainottaa

yhtiöitä, jotka ovat sitoutuneet päästöjen vähentämiseen Pariisin ilmastopimuksen ja ilmastotieteeseen perustuvien tavoitteiden mukaisesti. Lisäksi indeksin rakennuksessa hyödynnetään hiiliriski-luokituksia ja arvioita yhtiöiden aktiivisuudesta vihreiden ratkaisujen tuottamisessa. Indikaattorien avulla tunnistetaan yhtiöt, jotka ovat erityisen alttiita vihreän siirtymän riskeille ja mahdollisuuksille.

Virallisesti ilmastoindeksirahastot aloittivat vuoden 2023 alussa, mutta salkkumuutokset aiempiin Markkinarahastoihin toteutettiin joulukuun 2022 lopulla. Rahastoista myytiin hiili-intensiteetin ja CO₂-päästöjen pienentämiseksi esimerkiksi hiili-, öljy ja kaasuyhtiöitä:

- USA Markkina -rahastosta Exxon Mobil Corp, Chevron Corp ja Conoco Phillips
- Eurooppa Markkina -rahastosta Total Sa, BP PLC ja Equinor ASA

Rahastojen seuraaman ilmastoindeksin rajausten mukaisesti rahastoissa luovuttiin seuraavista tupakkayhtiöistä:

- USA Markkina -rahastosta Philip Morris International Inc
- Eurooppa Markkina -rahastosta
- British American Tobacco PLC

7.5.5. Ilmastonmuutosskenaariot ja mallinnustyökalujen hyödyntäminen

Ilmastonmuutoksen vaikutukset sijoitustoimintaan realisoituvat erityisesti pitkällä aikavälillä. Sijoittajan näkökulmasta on tärkeää huomioida ilmastonmuutoksen aiheuttamat fyysiset ja siirtymäriskit eri aikajännteillä. Muutokset sääntelyssä saattavat vaikuttaa rahavirtojen nopeaan ohjautumiseen vaihtoehtoihin sijoituskohteisiin.

Varainhoidon rahoitusmarkkinaekonomisti on skenaariotyöskentelyllä arvioinut ilmastonmuutoksen aiheuttamien riskien vaikutuksia sijoitusmarkkinoihin ja strategiseen allokaatioon. [Aiheesta tehty tiivistelmä on luettavissa PRI:n sivuilta täältä.](#)

LähiTapiola Varainhoito on hyödynnänyt saatavilla olevia mallinnustyökaluja ilmastonmuutoksen vaikutusten arvioimiseksi sijoitussalkkuissa. [PACTA \(The Paris Agreement Capital Transition Assessment\) -analyysin](#) avulla on viimeisten kolmen vuoden ajan arvioitu suorien osake- ja yrityslainasijoitussalkkujen altistuksia fossiilisten polttoaineiden ja sähkön tuotantoon, auto-, sementti- ja terästeollisuuteen sekä ilmaan ja merenkulkuun. Analyysi on suuntaa antava, sillä tarkasteltavien salkkujen sijoitukset ohjautuvat keskimääräistä enemmän toimialoille, joita työkaluissa

ei ole huomioitu. Mallinnusten kattavuus jää usein alhaiseksi, osakerahastojen osalta kattavuus jää pääsääntöisesti alle 10 prosentin ja yrityslainarahastoissa pääsääntöisesti alle 15 prosentin. Mallinnustyökalujen aikajänne asettaa myös rajoituksia, sillä PACTA:n analyysissä tarkastellaan vain viiden vuoden aikajännettä. Suurimmat muutokset tulevat tapahtumaan pidemmällä aikavälillä, mikä hankaloittaa ennustettavuutta.

Varainhoidon sijoitussalkkujen PACTA:n mallinnus tehtiin kesällä 2022 perustuen vuoden 2020 lopun salkkutietoihin. LähiTapiola Varainhoidon hoitamissa sijoitussalkkuissa energiantuotantoon kohdistuvien sijoitusten osalta ennustettu (ETP2017 B2DS -skenaario) fossiilisten polttoaineiden (hiili, öljy ja kaasu) osuus vuonna 2026 vaihteli 0–70 % välillä keskiarvon ja mediaanin ollessa noin 30 prosenttia. Kaikissa sijoitussalkkuissa ei ollut altistumaa lainkaan.

ETP2017-skenaariossa 75 % tarkasteltavista sijoitussalkkuista on alle kahden asteen polulla uusiutuvan energian osalta. Osana analyysia on tehty ilmastostressitesti, jossa on huomioitu siirtymäriskit. Tämän perustella salkkujen arvot eivät juurikaan muutu (salkkujen arvonmuutoksen vaihteluväli -2,79–0,83 %), kun skenaariona on ”Carbon balance” (myöhäinen ja nopea siirtymä).

7.5.6. Ilmastonmuutoksen hillitsemisen tavoitteet ja vaikuttaminen

LähiTapiola Varainhoidolle muodostuu suurin, välillinen vaikutus ilmastonmuutokseen hallinnoidun sijoitusomaisuuden kautta. Varainhoitokonsernin kestävä sijoitusustoiminnan periaatteissa sekä ilmasto ja kestävä kehitys -strategiasa kerrotaan tarkemmin, miten eri rahastojen ja omaisuudenhoitosalkkujen salkunhoidossa huomioidaan ilmastonmuutosta ja/tai rajataan salkkujen ilmatoriskejä.

Varainhoitokonserni on sitoutunut Net Zero Asset Managers -päästövähennysaloitteeseen. Ensimmäisestä välitavoitteesta kerrotaan kappaleessa 2.1.

LähiTapiola Varainhoidon oman toiminnan vaikutukset ilmastonmuutokseen ovat rajalliset. Osana LähiTapiola-ryhmää, Varainhoitokonsernin tavoitteena on toiminnasta aiheutuvien hiilidioksidipäästöjen pienentäminen huomioiden Varainhoitokonsernin eri yhtiöiden toimintojen luonteet. Kiinteistövarainhoidon päästöihin vaikuttavat erityisesti investoinnit rakentamiseen ja sijoituskiinteistöjen energiankulutus.

Varainhoidon suorissa osake- ja yrityslainasijoituksissa salkunhoitajat vaikuttavat yrityksiin yritystapaamisten yhteydessä (pl. LähiTapiola Kehittynyt Aasia ESG ja Ilmastoindeksirahastot),

Yhteistyöhankkeet – ilmastonmuutoksen hillintä

sekä osallistamalla yhtiökokouksiin ja vaikuttamishankkeisiin muiden sijoittajien kanssa. Näistä kerrotaan tarkemmin kappaleessa 8.

7.5.7. Ilmastonmuutokseen liittyvä raportointi

LähiTapiola Varainhoito raportoi puolivuositain suoriin osakkeisiin ja yrityslainoihin sijoittavien LähiTapiola-rahastojen hiilijalanjäljen TCFD:n suositusten mukaisesti, kun yli 50 prosenttia sijoituskohteista on julkaissut tiedot. Rahastojen kestävyyskatsauksissa esitetään osakerahastoille hiili-intensiteetti toimialajakaumilla ja suhteessa maailman osakemarkkinoita kuvaavaan indeksiin. Instituutionaalisten omaisuudenhoitoasiakkaiden puolivuositaisissa kestävyyskatsauksissa esitetään sekä koko salkun hiilijalanjälki siltä osin kuin tietoa on saatavilla, ja tarkemmin LähiTapiolan osake- ja yrityslainasijoituksista. Myös näissä katsauksissa esitetään salkun sisältämien LähiTapiola osakerahastojen hiili-intensiteetti toimialajakaumalla. Rahastokohtaiset tiedot löytyvät [rahastojen kestävyyskatsauksista täältä](#) ja [LähiTapiola Varainhoidon kestävä sijoitustoiminnan verkkosivuilta täältä](#).

LähiTapiola Kestävä Ympäristö -rahastossa raportoidaan niiden yhtiöiden osuus, joilla on päästövähennystavoitteita, erityisesti Science Based Targets -aloitteen vahvistamia.

Varainhoitokonserni tulee raportoimaan Net Zero Asset Managers -välitavoitteen toteutumisesta ja päivittämisestä vuosittain.

LähiTapiola suorien osake- ja yrityslainarahastojen hiilijalanjälki 31.12.2022

Rahasto	Rahaston koko, M EUR	Datan kattavuus	Hiili-intensiteetti, t CO2e/m EUR	2021 Hiili-intensiteetti, t CO2e/m EUR	Muutos	Hiilitehokkuus, t CO2e/m EUR	Kokonaispäästöt, t CO2e
LähiTapiola Eurooppa Keskisuuret ESG	94	97 %	40	54	-26 %	39	3 549
LähiTapiola Eurooppa Markkina	120	99 %	60	155	-61 %	47	5 533
LähiTapiola Hyvinvointi ESG	171	81 %	27	29	-7 %	16	2 257
LähiTapiola Kasvu ESG	69	80 %	27	28	-6 %	4	207
LähiTapiola Kehittynyt Aasia ESG	90	88 %	101	185	-45 %	114	9 027
LähiTapiola Kestävä Ympäristö	66	86 %	246	240	3 %	56	3 189
LähiTapiola Kuluttaja ESG	51	90 %	32	32	1 %	19	856
LähiTapiola Pohjoismaat ESG	47	97 %	91	59	54 %	47	2 165
LähiTapiola USA Keskisuuret ESG	80	81 %	113	65	73 %	48	3 151
LähiTapiola USA Markkina	142	98 %	55	120	-54 %	11	1 566
LähiTapiola Lyhytkorko ESG	302	85 %	54	76	-30 %	18	4 564
LähiTapiola Pohjoinen Yrityskorko ESG	321	71 %	126	217	-42 %	69	15 447
LähiTapiola Yrityskorko ESG	315	90 %	140	165	-15 %	51	14 389

Vertailuindeksi	Datan kattavuus	Hiili-intensiteetti, t CO2e/m EUR	2021 Hiili-intensiteetti, t CO2e/m EUR	Muutos
Morningstar Developed Markets Asia Pacific TME	95 %	320	358	-11 %
Morningstar Developed Europe Large Cap TME NR	99 %	162	153	6 %
Morningstar Developed Europe Mid Cap TME NR	97 %	110	250	-56 %
Morningstar Developed Markets TME NR	95 %	187	175	7 %
Morningstar US Large Cap TME NR	97 %	146	123	19 %
Morningstar US Mid Cap TME NR	78 %	399	401	0 %
VINX Benchmark Cap Net EUR	97 %	141	100	40 %

7.5.8. LähiTapiola Varainhoidon oman toiminnan vaikutus ilmastonmuutokseen

LähiTapiola Varainhoidon oman toiminnan hiilijalanjälki koostuu pääasiassa epäsuorista arvoketjuun liittyvistä scope 3-päästölähteistä, joista merkittävimmät olivat ostetut tuotteet ja palvelut (kategoria 1), liikematkailu (kategoria 6) ja henkilöstön työmatkat (kategoria 7). Katgoria 1:ssä suurimmat päästöt muodostuivat tietoliikenteestä, ulkoistetuista palveluista, toimistoinfrasta ja henkilöstöruokailusta. Scope 3 -päästöjen laskennassa ei ole huomioitu sijoitusten päästöjä. 1:ssä suurimmat päästöt muodostuivat henkilöstöruokailusta, tietoliikenteestä ja ulkoistetuista palveluista.

Tiedot perustuvat LähiTapiola-ryhmän vuoden 2022 hiilijalanjäljen laskentaan ja tarkempaa tietoa löytyy LähiTapiola-ryhmän 2022 vastuullisuusraportista, jossa hiilijalanjälkeä on kuvattu ryhmätasolla. Hiilijalanjälki on varmennettu ryhmän vastuullisuusraportoinnin varmennuksen yhteydessä kolmannen osapuolen toimesta. Laskennoissa on käytetty GHG-protokollan mukaisia standardeja ja ohjeistuksia. Hiilijalanjälki ilmoitetaan hiilidioksidiekvivalenttitonneina (t CO₂e).

Vuoden 2022 hiilijalanjäljen laskentaluvut eivät ole verrannollisia edellisvuoden lukuihin, sillä pandemiavaikutusten ja henkilöstömuutosten lisäksi valtakunnallinen sijoitusmyynti-organisaatio siirtyi Varainhoidon palvelukseen vuoden 2022 alusta. Henkilöstömäärä nousi 62 henkilöstä 147 henkilöön edellisvuoteen verrattuna. Vuonna 2021 toimistotilojen päästöt olivat 7,1 tCO₂e (9,3 tCO₂e vuonna 2020) ja työsuhdematkoista ja henkilöstön työmatkoista kertyi päästöjä 0,05 tCO₂e (3,1 tCO₂e vuonna 2020). Oheisessa vuoden 2022 laskelmassa työsuhdematot ovat scope 1 polttoaineissa ja henkilöstön liikematkat eroteltu scope 3 katgoriaan 6. Lisäksi edellisvuoden laskelman jälkeen laskennassa käytettyjä päästökertoimia on muutettu.

LähiTapiola Varainhoidon päästöt		
Scope 1		Päästöt tCO ₂ e
	Polttoaineet	4
	Itse tuotettu energia	1
	Jäähdytysainevuodot	1
	Yhteensä	5
Scope 2		
	Sähkö	0
	Lämpö	13
	Kaukokylmä	0
	Yhteensä	13
Scope 3		
	Kategoria 1: Ostetut tuotteet ja palvelut	813
	Kategoria 2: Tuotantohyödykkeet kuten tuotantolaitokset, koneet, rakennukset ja muut välineet	0
	Kategoria 5: Tuotannossa syntyvät jätteet	1
	Kategoria 6: Liikematkailu	78
	Kategoria 7: Henkilöstön työmatkat	74
	Kategoria 11: Myytyjen palveluiden käytöstä syntyvät päästöt	-
	Kategoria 13: Vuokrattujen kiinteistöjen käyttökäytökäiset päästöt	0
	Kategoria 15: Investoinnit	8
	Yhteensä	974
Yhteensä		993

8. Aktiivinen omistajuus LähiTapiola Varainhoidossa

8.1. Omistajaohjauksen toteutuminen

LähiTapiola Varainhoidon omistajaohjauksen periaatteiden mukaisesti tärkeimmät aktiivisen omistajuuden toimitatavat ovat tapaamiset yhtiön johdon kanssa, yhtiökokouksiin osallistuminen sekä yhtiöihin vaikuttaminen yhdessä muiden sijoittajien kanssa.

8.2. Vaikuttaminen yritystapaamisissa

Varainhoidon salkunhoitajat tapasivat yhtiöiden johtoa fyysisissä yritystapaamisissa ja -seminaareissa sekä verkkotilaisuuksissa. Vuoden 2022 aikana tapaamisia kertyi noin 470. Tapaamisista lähes 60 % oli sellaisten yhtiöiden kanssa, joihin oli sijoitettu omaisuudenhoitoasiakkaiden (mukaan lukien LähiTapiola-rahastot) salkuissa.

Keskusteluissa korostuivat inflaatio ja kustannusten nousu, joita Venäjän hyökkäyssota kiihdytti, ja näiden välilliset vaikutukset yritysten toimintaan. Positiivinen huomio on, että monet yritykset ovat viimeisen vuoden aikana asettaneet toiminnalleen Net Zero:n ja SBTi:n validoimia päästövähennystavoitteita. Asian tärkeyteen myöhemmin heränneet yritykset ovat havainneet sijoittajien

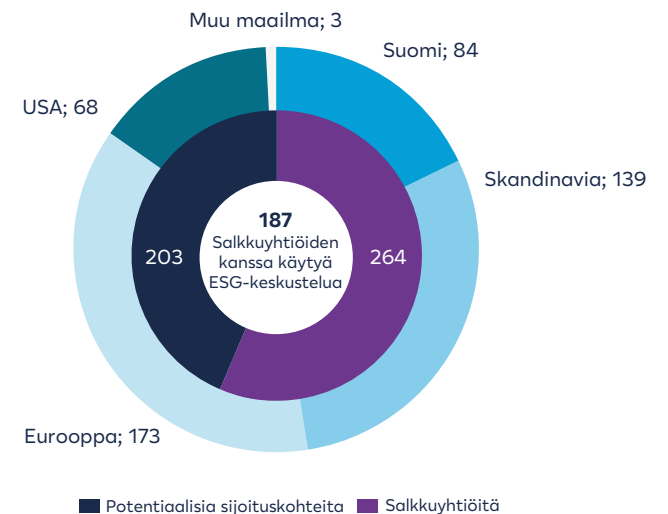
kasvaneet vaateet päästövähennystavoitteille. Biodiversiteetti on ollut pidempään nouseva teema, mutta sen konkretisoinnissa on monella yhtiöllä edelleen haasteita. Kiertotalouden hyödyntämisessä useat yhtiöt ottavat nyt konkreettisia askeleita lisäämällä kierrätysmateriaalin käyttöä ja parantamalla omien tuotteiden kierrätettävyyttä. Kustannusten nousu ja raaka-ainemarkkinoilla koettu heilunta ovat tuoneet kierrätykselle aiempaa suuremman taloudellisen kannusteen.

Rahoitusalan yhtiöiden kanssa keskusteltiin tavoista, joilla nopeutettaisiin uusiutuvaan energiaan siirtymistä ja tarvittavien investointien rahoittamista. Useat eurooppalaiset pankit näkevät itsellään keskeisen roolin siirtymässä kohti hiilineutraalia taloutta. Tapaamisissa eurooppalaisten sähköntuottajien kanssa käsiteltiin sitä, mitä Venäjän kaasuntuonnin huomattava väheneminen ja mahdollinen loppuminen merkitsee yhtiöiden päästövähennystavoitteille, kun tilanne on luonut painetta hiilivoiman väliaikaiselle kasvattamiselle.

EU-taksonomia nousi esiin muun muassa energia-alan ja julkishyödyllisten

yhtiöiden tapaamisissa. Verrattuna muihin toimialoihin, energia- ja julkishyödyllisille yhtiöille nykyinen kehikko on selkeä ja niillä on hyvä näkemys, missä määrin liiketoiminta on taksonomian mukaista. Muilla toimialoilla yhtiöillä on suurempia haasteita arvioinnin kanssa, ja käytännöt ovat selvästi vasta muotoutumassa. Valveutuneet yhtiöt ovat tehneet arvioita jo hyvissä ajoin.

Yritystapaamiset vuonna 2022

8.3. Vaikuttaminen yhtiökokouksissa

LähiTapiola Varainhoito osallistui omaisuudenhoitoasiakkaidensa, mukaan lukien LähiTapiola-rahastot, valtuuttamana 1088 ulkomaiseen yhtiökokoukseen 28 maassa vuonna 2022. Tutustu lisää yhtiökokouksiin seuraavan sivun kartasta.

Varainhoidon omaisuudenhoitoasiakkaat, mukaan lukien LähiTapiola Pohjoismaat ESG ja LähiTapiola Eurooppa Markkina -rahastot, osallistuivat Suomessa LähiTapiola Varainhoidon edustamina 12 yhtiökokoukseen. Yhtiökokouksissa äännettiin edelleen pandemian aikana sovelletun poikkeusluvan nojalla ennakkoon 382 hallitusten yhtiökokouksille ehdottamien esityskohtien osalta. 92 % esityskohdista Varainhoito äänesti hallituksen esityksen puolesta, 7 % esityksiä vastaan ja yhden prosenttiyksikön osalta jätettiin äänestämättä. Tilanteet, joissa Varainhoito äänesti hallituksen esitystä vastaan, liittyivät palkitsemisraporttien hyväksymiseen.

Varainhoidon omaisuudenhoitoasiakkaat, mukaan lukien LähiTapiola-osakerahastot, osallistuivat LähiTapiola Varainhoidon edustamina 1088 ulkomaiseen yhtiökokoukseen proxy voting -palvelua hyödyntäen. LähiTapiola Varainhoito äänestää kokouksissa omistajaohjauksen periaatteisiin kirjatun

äänestyspolitiikan mukaisesti, [tutustu omistajaohjauspolitiikkaan tästä](#). Ulkomaisissa yhtiökokouksissa äänestettiin yhteensä 17779 esityskohdan osalta. Esityksistä 16971 olivat hallituksen ja 808 osakkeenomistajien yhtiökokouksille ehdottamia.

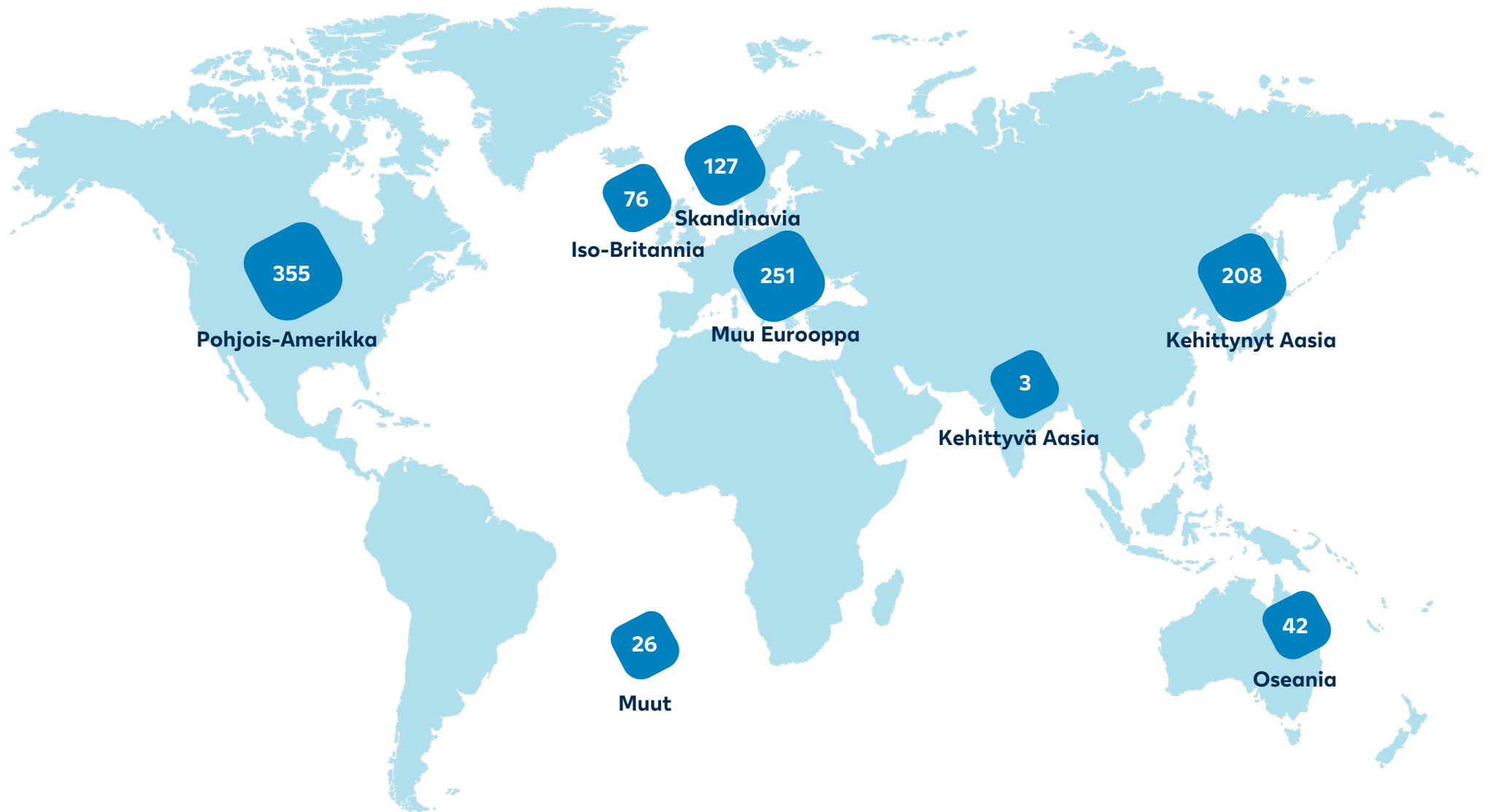
Hallitusten esitykset yhtiökokoukselle liittyvät asioihin, jotka on määriteltävä yhtiökokouksen käsiteltäväksi laissa tai yrityksen yhtiöjärjestyksessä. Lisäksi hallitukset tuovat yhtiökokoukselle esimerkiksi yritysjärjestelyihin liittyviä esityksiä.

Osakkeenomistajien esitykset yhtiökokoukselle voivat liittyä yhtiökokouksessa normaalisti käsiteltäviin asioihin, mutta myös osakkeenomistajien vaatimukseen yrityksen toimintaan ja hallintoon liittyen. Pääsääntöisesti Varainhoito kannattaa osakkeenomistajien esityksiä. Tapauskohtaisesti Varainhoito saattaa äänestää vastaan, jos asia on jo käsitelty ennen yhtiökokousta, asia kuuluisi hoitaa sääntelyn kautta tai esitys on luonteeltaan liian ohjaava.

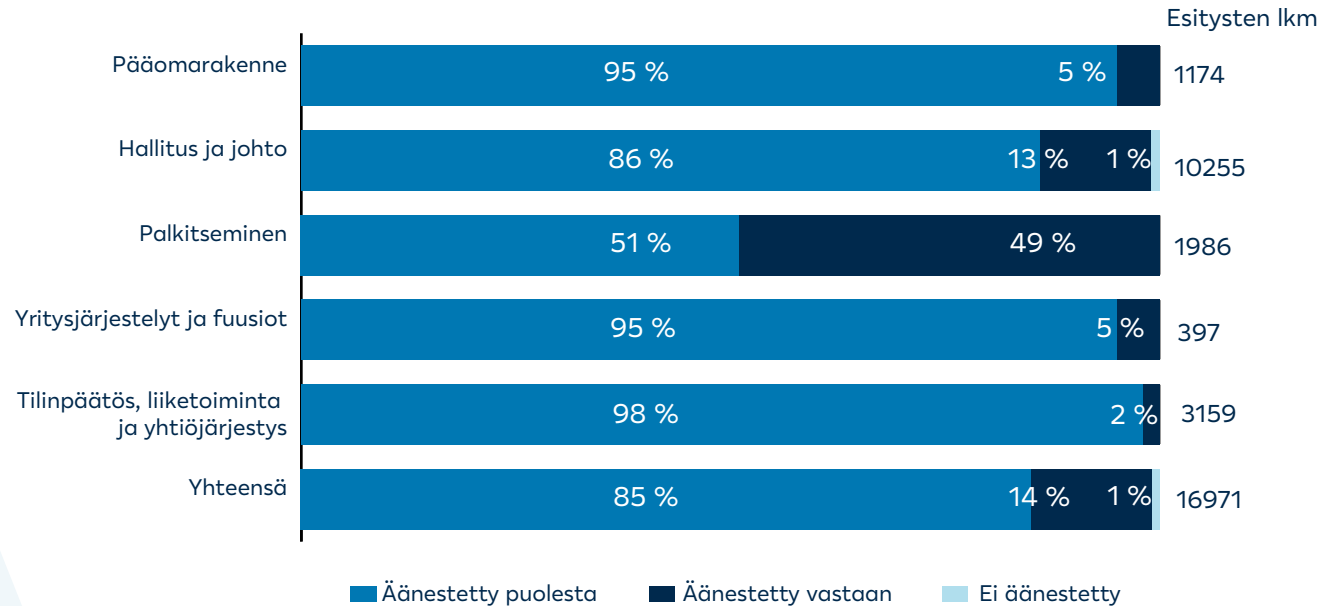

Yhtiökokoukset ulkomailla vuonna 2022

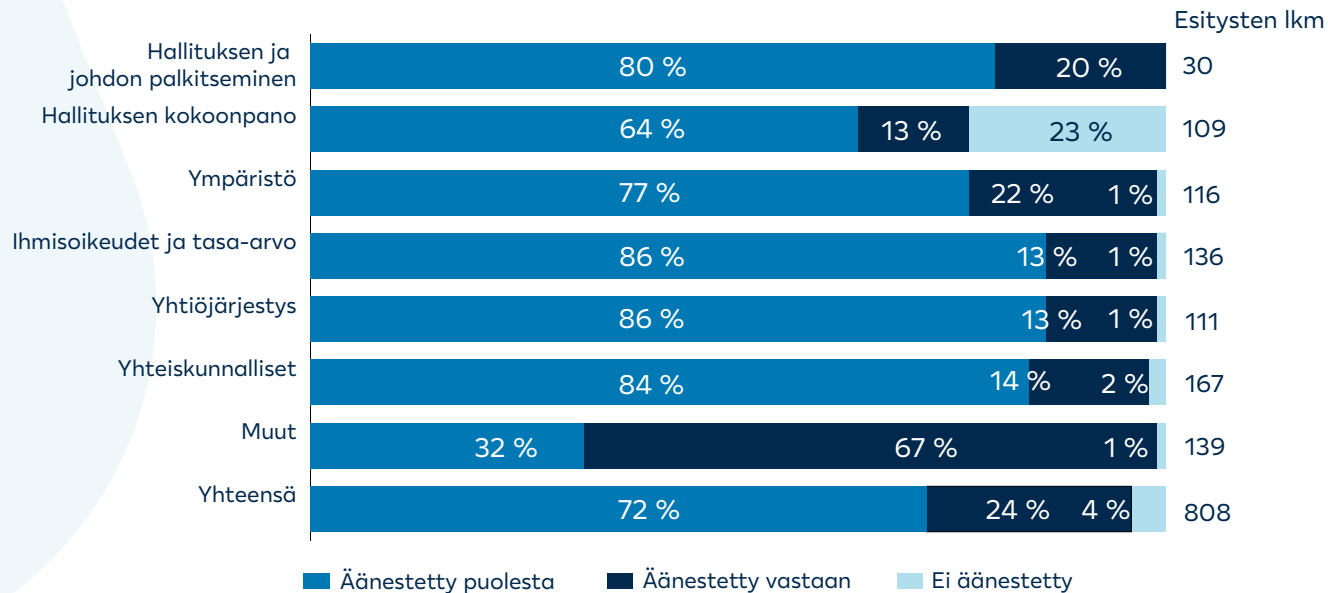
Vuonna 2022 edustimme asiakkaitamme 1088 yhtiökokouksessa 28 eri maassa.

Äänestyskäyttäytyminen ulkomailla vuonna 2022 – hallituksen esitykset yhtiökokoukselle

Äänestyskäyttäytyminen ulkomailla vuonna 2022 – osakkeenomistajien esitykset yhtiökokoukselle

8.3.1. Esimerkkejä äänestyskäyttäytymisestä

Ympäristöön ja ilmastonmuutoksen hillintään vaikuttaminen

Osana Net Zero Asset Managers -sitoumusta LähiTapiola Varainhoito vaikuttaa sijoituskohteisiin äänestämällä yhtiökokouksissa. Äänestysohjeen mukaisesti yhtiökokoukselle esitettyä ilmastosuunnitelmaa kannatetaan vain, jos se on Pariisin ilmastopimuksen tavoitteiden mukainen.

LähiTapiola Eurooppa Markkina -rahaston (Eurooppa Ilmastoindeksi -rahasto 1.1.2023 lähtien) valtuuttamana Varainhoito äänesti hallituksen ilmastosuunnitelmaa tai -raporttia vastaan BP:n ja Total Energies'n yhtiökokouksissa sekä LähiTapiola Skandinavia ESG -rahaston valtuuttamana Equinorin yhtiökokouksessa. Yhtiöiden suunnitelmat eivät olleet täysin linjassa ilmoitettujen lähiajan suunnitelmien kanssa eikä ilmastoraportointi ollut läpinäkyvää. BP:lla ja Totalilla oli vajavuuksia scope3-päästöjen raportoinnissa, mikä hankaloittaa yhtiön tavoitteiden analysointia. Equinorin suunnitelmat nojautuivat liiaksi hiili-intensiteettiin absoluuttisten päästövähennysten sijaan.

LähiTapiola USA Markkina -rahaston (USA Ilmastoindeksi -rahasto 1.1.2023

lähtien) valtuuttamana Varainhoito äänesti Citigroupin, Bank of American, JPMorgan Chasen ja Wells Fargon yhtiökokouksissa osakkeenomistajien ehdotuksen puolesta, jossa vaadittiin yhtiötä sitoutumaan rahoituspolitiikkaan, joka on yhdenmukainen IEA:n Net Zero 2050 -skenaarion kanssa. Rahoituspolitiikan yhdenmukaisuus finanssilaitosten omien Net Zero -tavoitteiden ja toimien kanssa antaa osakkeenomistajille selkeämmän tilannekuvan johdon linjauksista ilmastomuutoksen suhteen ja liitännäisistä riskeistä.

Varainhoito kannatti LähiTapiola USA Markkina -rahaston valtuuttamana kahden osakkeenomistajien ehdotusta, jotka kummatkin saivat hyvän kannatuksen yhtiökokouksissa (96,5 % ja 80,1 %). Caterpillaria pyydettiin raportoimaan pitkäaikaisista Pariisin ilmastopimuksen mukaisista päästövähennystavoitteista ja Dominion Energyä riskeistä, jotka liittyvät maakaasuvarallisuuden arvonmenetykseen (stranded assets -risk).

Varainhoito puolsi muun muassa ExxonMobilin, Chevronin ja ConocoPhillips'n yhtiökokouksissa osakkeenomistajien ehdotuksia, joissa vaadittiin yhtiötä asettamaan Pariisin ilmastopimuksen tavoitteiden mukaisia päästövähennystavoitteita, sisällyttämään tavoiteasetantaan kaikki epäsuorat (scope 3

päästöt tai laatimaan auditoituja skenaarioanalyysijä.

Sosiaaliset teemat

Sosiaaliin tekijöihin liittyen Varainhoito äänesti LähiTapiola USA Keski-suuret ESG -rahaston valtuuttamana Abbot Laboratoriesin yhtiökokouksessa osakkeenomistajien ehdotuksen puolesta, jossa vaadittiin yhtiötä raportoimaan mikrobiolääkeresistenssin kansanterveydellisistä kustannuksista. LähiTapiola USA Markkina -rahaston valtuuttamana Varainhoito äänesti Coca-Colan yhtiökokouksessa osakkeenomistajien ehdotuksen puolesta, jossa edellytettiin yhtiötä raportoimaan tuotteidensa kansanterveydellisistä kustannuksista, erityisesti sokerin osalta.

LähiTapiola USA Markkina -rahaston valtuuttamana Varainhoito kannatti Johnson&Johnsonin ja Pfizerin yhtiökokouksissa osakkeenomistajien ehdotuksia, joissa vaadittiin avoimuutta koronarokoteteknologian käyttörajoitusten kansanterveydellisistä kustannuksista. Merck & Co:n yhtiökokouksessa Varainhoito tuki osakkeenomistajien ehdotusta, jossa vaadittiin avoimuutta julkisen rahoituksen vaikutuksista koronälääkkeiden hinnoitteluun ja saatavuuteen. Raportointiyllä olevista asioista lisäksi avoimuutta siitä, miten yhtiöt käsittelevät tuotteita

siinsa liittyviä riskejä, ja osakkeenomistajat voisivat paremmin arvioida yritysten toimintaa.

Varainhoito kannatti osakkeenomistajien ehdotusta LähiTapiola USA Markkina -rahaston valtuuttamana, että Coca Cola ja PepsiCo raportoisivat myös tuotteidensa välillisistä kansanterveydellisistä kustannuksista. Osakkeenomistajat hyötyisivät, jos yhtiöt pystyisivät kattavammin raportoimaan sokeripitoisten tuotteiden terveysvaikutuksista ja yhtiöiden asemasta taistelussa vakavaa yli-painoa ja siihen liittyviä terveyshaittoja vastaan. Varainhoidon äänestyspäätökset kummastakin julkistettiin ennakkoon PRI:n palvelussa.

Hyvän hallintotavan edistäminen

Hyvän hallintotapaan liittyen Varainhoito vastusti LähiTapiola Eurooppa Markkina -rahaston valtuuttamana vastuuvapauden myöntämistä BMW:n hallintoneuvostolle sekä LähiTapiola USA ja Eurooppa Markkina sekä Kuluttaja ESG -rahastojen valtuuttamana vastuuvapauden myöntämistä Mercedes-Benzin hallitukselle ja hallintoneuvostolle. EU:n komissio totesi saksalaiset autovalmistajat syyllisiksi kilpailua rajoittavaan yhteistyöhön vuosina 2009-2014 liittyen dieselkäyttöisten henkilöautojen päästöihin. Vastuuvapauden epäminen

kuvaa syvää huolta yhtiöissä vallinneesta kulttuurista, joka on mahdollistanut kuvatun toiminnan.

LähiTapiola USA Markkina -rahaston valtuuttamana Varainhoito kannatti General Motorsin osakkeenomistajan ehdotusta riippumattomasta hallituksen puheenjohtajasta. Hyvän hallintotavan käytänteiden mukaan hallituksessa on oltava riittävästi riippumattomia jäseniä ja tämä koskee erityisesti hallituksen puheenjohtajaa.

Osakkeenomistajien ehdotusten osalta LähiTapiola Varainhoito julkaisee äänestyspäätöksiä ennakkoon merkittävässä teemoissa hyödyntäen PRI:n tarjoamaa alustaa. Vuonna 2022 ennakkoilmoituksia annettiin 22 yhtiökokouksen osalta.

Tarkemmat tiedot yhtiökokouksista sekä yrityskohtaisesta äänestyskäytännöstä löytyvät [LähiTapiola Varainhoidon kestävän sijoitustoiminnan sivuilta täältä.](#)

8.4. Vaikuttamishankkeet ja yhteistyö muiden sijoittajien kanssa

Vaikuttamis- ja yhteistyöhankkeet ovat tärkeä työkalu kestävyys tavoitteiden edistämiseksi. LähiTapiola Varainhoito osallistuu yhteistyöhankkeisiin ja vaikuttaa yrityksiin yhdessä kansainvälisten sijoittajien tai muiden sidosryhmien kanssa silloin, kun hankkeen tai vaikuttamisprojektin aihe liittyy läheisesti sijoituskohteisiin tai sijoitusympäristöön liittyviin ilmiöihin. Sijoittajakirjeillä vedotaan päättäjiin, jotta he omalta osaltaan edistäisivät sääntelyä ja valvontaa toivottuun suuntaan.

Vuonna 2022 LähiTapiola Varainhoito osallistui viidettä kertaa CDP:n Non-Disclosure -kampanjaan yhdessä reilun 700 muun sijoittajayhteisön kanssa kannustaen yrityksiä raportoimaan CDP:lle vaikutuksistaan kolmeen kestävä sijoitustoiminnan kannalta tärkeään aihealueeseen: ilmasto, vesi ja metsä.

Kohdelistan yli 1400 yrityksestä Varainhoito identifioi 105 yhtiötä, jotka olivat sijoituskohteita joko osake- tai yritysainasalkussa. Näistä 80 yritystä päätyi lopulliseen kampanjaan joko yhden tai useamman teeman osalta. Salkkuyhtiöitä valitsemalla salkunhoitajat pystyvät vahvistamaan kampanjan vaikutusta ja keskustelemaan tuloksista yritystapaamisissa. Jotkut salkkuyhtiöistä ovat

tehneet ilmastonmuutokseen liittyvää raportointia jo pidempään, mutta raportointi veden ja metsien osalta saattaa olla vielä puutteellista. Uusia raportoijia kannustetaan myös pienemmistä tai vastalistautuneista yhtiöistä.

Varainhoito osallistui kolmatta kertaa CDP:n lanseeraamaan SBT (science-based targets) -kampanjaan, jonka tavoitteena on kannustaa yrityksiä asettamaan ilmastotieteeseen perustuvia tavoitteita päästöjen vähentämiseksi.

Varainhoidon salkunhoitajat keskustelivat yritystapaamisissa ilmastoportoinnista ja lähettävät Varainhoidon hiilijalanjälkikyselyjä niille salkkuyhtiöille, jotka eivät vielä riittävästi raportoi hiilijalanjälkeään. Hiilijalanjälkikyselyn tavoitteena on kannustaa yrityksiä raportoimaan ilmatoriskeistään [TCFD:n suositusten mukaisesti, joista voit lukea lisää tästä](#). Vuonna 2022 kannustuskirjeitä lähetettiin yhteensä 28 kpl: 12 osakesijoitusten sijoituskohteelle ja 16 yritysainasijoituskohteelle. Parin viime vuoden aikana lähetettyjen kyselyjen määrä on laskenut selvästi, mikä kertoo yritysten hiilijalanjälkiraportoinnin laadun parantumisesta (2021: 67; 2020: 105; 2019: 118, 2018: 115, 2017: 125 ja 2016: 140).

Lisäksi salkunhoitajat olivat yhteydessä kirjeellä 45 sijoituskohteeseen kan-

nustamassa yrityksiä [SBT:n mukaisten ilmastotieteeseen perustuvien tavoitteiden asettamiseen, joihin voit tutustua tästä](#). Vuonna 2021 SBT-kannustuskirjeitä lähetettiin 57 yritykselle.

Varainhoito jatkoi osallistumista FAIRR A Coller Initiative -sijoittajaverkoston koordinoimaan Sustainable Proteins -vaikuttamishankkeeseen, jonka tavoitteena on sitouttaa elintarvikävähittäiskaupat ja -valmistajat kertomaan aiempaa läpinäkyvämmiin pitkän aikavälin tavoitteistaan ja toimenpiteistään proteiinien tuotannon vaikutusten alentamiseksi sekä kasvi- ja vaihtoehtoisproteiinien hyödyntämisen kasvattamiseksi. Hankkeen kohdelistalla vuonna 2022 on 24 globaalia elintarvikealantoimijaa. Näistä 14 on LähiTapiola-rahastojen sijoituskohdeena, ja vaikuttamistyö kohdennetaan niistä kolmeen (Ahold Delhaize, Kerry Group ja Nestle), jotka ovat sijoituskohteita osakevalinnalla hoidetuissa rahastoissa.

Vuoden lopulla Varainhoito liittyi FAIRR:n Biodiversity Loss from Waste and Pollution-hankkeeseen, jonka kohdelistalla on 12 lihantuottaja- ja agrikemian yhtiötä. Näistä kolme on LähiTapiola-rahastojen sijoituskohteena. Luontokadon estäminen ja luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen ovat nousemassa ilmastonmuutoksen hillinnän ohella teemaksi, johon yhteisvaikuttamishankkeilla pyritään vaikuttamaan.

Net Zero -sitoutuminen edellyttää laajempaa vaikuttamiseen osallistumista systeemisten riskien hillitsemiseksi. Varainhoito on mukana Climate Action 100+ -hankkeessa, jonka kohderyhmänä on maailman 100 suurinta kasviuonepäästöjen aiheuttajaa. Varainhoidon sijoitusrajoitusten vuoksi valtaosa hankkeen kohdeyhtiöistä ei kuulu salkkuyhtiöihin.

Varainhoito on vuoden 2023 alussa sopinut osallistumisesta ISS ESG -palveluntarjoajan vaikuttamishankkeisiin sekä normipohjaisen vaikuttamisen että neljän teemahankkeen osalta: Ilmastonmuutoksen hillintä, Biodiversiteetti, Vesi sekä Sukupuolten välinen tasa-arvo. Varainhoidon salkunhoitajilla on mahdollisuus osallistua ISS ESG:n järjestämiin vaikuttamiskusteluihin virtuaalisesti.

LähiTapiola Varainhoidon osakesalkunhoitaja Timo Ritari osallistui toukokuussa 2022 FAIRR:in organisoimaan Sustainable Protein Collaborative Engagement -tapaamiseen hollantilaisen vähittäiskauppaketju Ahold Delhaizen kanssa. Sijoittajatapaaminen oli jatkoa 2021 käytyyn dialogiin yhtiön kanssa. Tapaamiseen oli valittu LähiTapiola Varainhoidon lisäksi kolme muuta eurooppalaista institutionaalista sijoittajaa.

Ahold Delhaizen strategiset painopistealueet ovat: ilmastovaiikutukset, terveellisemmät valinnat ja jätteen vähentäminen. Vaikuttamistapaamisen tarkoituksena oli keskustella Ahold Delhaizen kehityksestä proteiinitarjonnan monipuolistamisesta, sen pitkän aikavälin tavoitteista laajentaa kasviperäisten proteiinien tuotevalikoimaa ja toimitusketjun kestävydestä ja sen parantamisesta sekä mittareiden kehityksestä.

Sijoittajatapaaminen mahdollisti keskittymisen ainoastaan näiden kestävyysteemojen käsittelemiseen. Tapaaminen vahvisti käsitystä Ahold Delhaizen halusta seurata alan kehitystä ja toimia eri kestävyysteemojen mukaisesti.

Tapaamisen ansiosta aion keskustella jatkossa myös muiden elintarvikeyritysten ja ruokakauppaketjujen sijoittajatapaamisissa vaihtoehtoisten proteiini lähteiden tarjoamista mahdollisuuksista.

*Timo Ritari
Salkunhoitaja*

LähiTapiola Varainhoito oli mukana vetoamassa päättäjiin kahdella sijoittajakirjeellä, jotka linkittyivät YK:n ilmastokokoukseen (COP27) -Global Investor Statement to Governments on Climate crisis 2022 ja YK:n luontokokoukseen (COP15) -Moving together on nature’: Statement from the Private Financial Sector to the Conference of the Parties to the Convention on Biological Diversity.

Varainhoito osallistui FAIRRin tukemaan vetoamukseen ”Investor letter to FAO calling for Global Roadmap to 2050 for Food and Agriculture”, jossa kannustetaan YK:n elintarvike- ja maatalousjärjestöä (FAO) laatimaan tiekartta ja tavoitteet ruoka- ja maataloussektorin ohjaamiseksi Pariisin ilmasosopimuksen mukaiselle päästövähennyspolulle.

LähiTapiola Varainhoito vetosi sosiaalisen tasa-arvon puolesta kahden sijoittajakirjeen allekirjoittajana. “Endorsement of IDH’s Living Income and Living Wage Roadmaps”, jossa tuetaan IDH The Sustainable Trade Initiative-järjestön laatimia tiekarttoja riittävän elannon ja palkan varmistamiseksi yritysten hankintaketjuissa.

PRI: tukeman aloitteen ”Global Investor Statement in Support of an Effective, Fair and Equitable Global Response to Covid-19” kautta kannustettiin yhdessä yli 150:n institutionaalisen sijoittajan kanssa päättäjiä edistämään oikeudenmukaista ja tasapuolista globaalia selviytymismekanismia koronapandemiasta. Varainhoito sitoutui myös jatkamaan vaikuttamista terveydenhoitoalan sijoituskohteisiin alan käytäntöjen parantamiseksi.

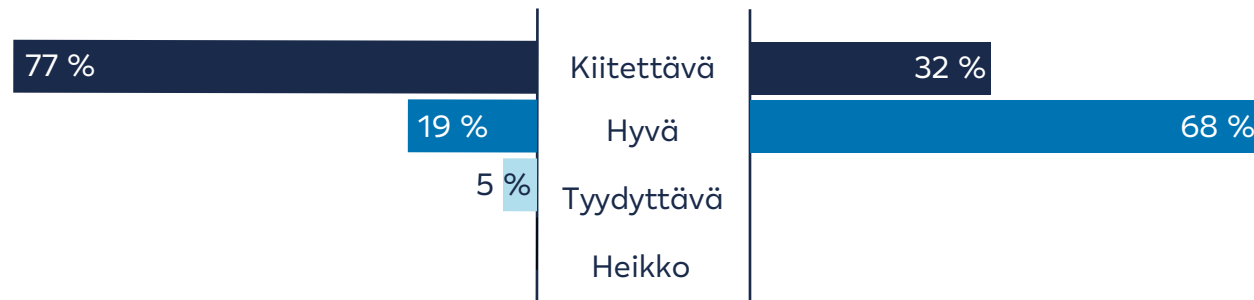
International Corporate Governance Networkin (ICGN) jäsenenä Varainhoito edistää hyvän hallintotavan parhaiden käytäntöjen toteutumista yrityksissä.

9. Rahastokumppanit ja kestävyys sijoitustoiminnassa

LähiTapiola Varainhoidossa rahastokumppani- ja rahastovalintaa hyödynnetään sekä arvopaperisijoitusten että epälikvidien pääoma- ja velkapääomarahastojen (PE & PD) salkunhoidossa. Arvopaperisijoitusten rahastokumppaneilta edellytetään sitoutumista PRI:n vastuullisen sijoittamisen periaatteisiin (PRI) ja kestäväen sijoitustoiminnan raportointia. Epälikvidien pääoma- ja velkapääomarahastojen rahastokumppaneilta edellytetään joko PRI:n allekirjoitusta tai vastaavia, kirjallisia vastuullisen sijoittamisen periaatteita.

Arvopaperisijoitusten rahastokumppaneille on määritetty Varainhoidon oma kestävyysluokitus vuodesta 2013 lähtien. Vuonna 2022 PRI antoi väli vuoden jälkeen arvioraportin varainhoitajien vastuullisen sijoittamisen kehittämisestä ja Varainhoito huomioi PRI arvioraporteista erityisesti sijoitus- ja omistajaohjauspolitiikkaa kartoittavan Investment & Stewardship Policy -arvosanan. Muita kestävyysarvion osa-alueita olivat mm. rahastokumppanin sitoutuminen Net Zero Asset Managers -aloitteeseen, aktiivisen omistajaohjauksen toteuttaminen, ESG-raportoinnin laatu sekä vastuullisen sijoittamisen verkkosivujen kattavuus eri ESG-teemojen ja raportoinnin näkökulmasta.

LähiTapiola Varainhoidon ulkopuolisten rahastokumppaneiden AuM-perusteinen kestävyysjakauma 2022, arvopaperisijoitukset vasemmalla ja PE & PD -sijoitukset oikealla

Aktiivinen yhteydenpito rahastokumppaneihin edesauttaa tiedonkulkua ja Varainhoidolle tärkeiden kestävyysteemojen tarkempaa läpikäyntiä. Arvopaperisijoitusten rahastokumppaneiden kanssa henkilökohtaisia tapaamisia tai laajemmalle sijoittajaryhmälle järjestettyjä webinaareja kertyi vuoden aikana yhteensä 129, joista 73 % käsiteltiin kestävyystekijöitä. Alkuvuonna keskusteluihin nousi mm. Venäjän sodan vaikutukset rahastokumppaneiden rahastoihin. Toinen vallitseva teema oli systeemisten riskien, kuten ilmastonmuutoksen tai luontokadon hillitseminen sijoitusvalintojen kautta. Rahastokumppanit ovat kasvattaneet rahastotarjoamaa useilla tuotteilla, jotka mukailevat Pariisin ilmastopimuksen tavoitteita (PAB eli Paris Aligned Benchmark) tai edesauttavat vihreää siirtymää (CTB eli Climate Transition Benchmark). Rahastokumppanit ovat lisänneet tarjontaa etenkin Tiedonantoasetuksen artikla 8 mukaisten eli kestävyysominaisuuksia edistävien rahastojen osalta, kun vuoden 2022 lopulla osa rahastokumppaneista jaotteli uudestaan rahastojaan.

Kehittyvillä korkomarkkinoilla kestävyysominaisuuksia edistävien artikla 8 rahastojen tarjonta kasvoi vuonna 2022. Kestävyysominaisuuksia edistävien sijoituskohteiden osuus nousi yli 85 prosenttiin rahaston pääomista, vaikka LähiTapiola Kehittyvät korkomarkkinat -rahasto ei ole artikla 8 rahoitus-tuote. Datan saatavuuden parantuessa kestävyystekijöiden huomioiminen helpottuu myös kehittyvillä markkinoilla ja tavoitteenamme on parantaa kestävyysominaisuuksien edistämistä entisestään vuoden 2023 aikana.

Anssi Wartainen
Salkunhoitaja
LähiTapiola Varainhoito

Varainhoito toteutti vuoden 2022 loppupuolella rahastokumppaneille kestävyyskyselyn. Arvopaperisijoitusten kumppaneilta pyydettiin lisätietoja kestävyysraportoinnista, aktiivisesta omistajuudesta ja siihen keskittyvästä henkilökunnasta, ESG-riskienhallinnasta sekä mm. sijoitusten kestävyystavoitteista. Kaikki varainhoitajat, joiden rahastoihin tällä hetkellä on sijoituksia, vastasivat kyselyyn. PE & PD -rahastokumppanien kestävyyskyselyssä kysymykset käsittelivät laajemmin kestävä sijoittamisen toimintatapoja, tavoitteita ja tuloksia. Vastausprosentti kyselyyn oli vuoden lopussa 96 prosenttia ja nousi alkuvuoden 2023 aikana 100 prosenttiin.

Vuoden 2022 aikana PE & PD -rahastokumppanit jatkoivat panostuksia kestävä sijoitustoiminnan edistämiseen. Tämä näkyi muun muassa vahvistuksina resursoinnissa sekä sijoittajalle aiempaa parempana raportointina. Salkunhoitajat käynnistivät vuoden 2022 aikana kartoituksen tavoitteena löytää ratkaisuja ESG-datan kattavuuden ja hyödyntämisen parantamiseksi. Työ jatkuu vuoden 2023 aikana.

10. Vastuullisen sijoittamisen vuosi LähiTapiola Kiinteistövarainhoidossa

Kiinteistövarainhoidon sijoitustoimintaa ohjaavat kestävä kiinteistösijoittamisen periaatteet päivitettiin vuoden 2022 aikana muun muassa aiempina vuosina tehtyjen ilmatoriskitarkastelujen pohjalta. Periaatteissa määritellään sijoitustoiminnassa huomioitavat ympäristöön, sosiaaliseen vastuuseen ja hyvään hallintotapaan liittyvät tekijät ja arvioitavat ilmatoriskit eli fyysiset- ja siirtymäriskit sekä kuvataan sijoittamisen prosessia. Rakentamishankkeisiin on lisäksi käytössä vastuullisen rakentamisen ohje, jossa on kuvattu laajasti vaatimuksia eri aihepiirien huomioinnista.

Kiinteistövarainhoidon tavoitteena on olla Suomen vastuullisin kiinteistövarainhoitaja ja ydintehtävänä on tavoitella sijoittajille parasta mahdollista tuotto-riskisuhdetta, joka voidaan saavuttaa vastuullisilla valinnoilla ja toimintavoilla. Kiinteistövarainhoidossa seurataan vastuullisuustyön kehittymistä ja raportointia. Kansainvälisten raportointiviitekehysten avulla toimintaa kehitetään tavoitteellisesti.

LähiTapiola Kiinteistövarainhoidon vastuullisuustavoitteet 2022

Kirjasimme vuosina 2020-2021 seuraavassa taulukossa esitetyt tavoitemittarit vastuullisuuden eri osa-alueille. Vuoden 2022 aikana toteutuneita tavoitteita on kuvattu tarkemmin tämän raportin seuraavassa osuudessa.

Tavoite 2022	Toteutuma	Kuvaus toteutumisesta
Energiatehokkuuden parantaminen: <ul style="list-style-type: none"> Toteutettuja energiatehokkuustoimenpiteitä 500 MWh/a 7,5 % energiansäästö tavoite vuoteen 2025 mennessä vuoden 2015 tasosta 		Energiatehokkuustoimenpiteitä tehtiin yhteensä noin 1012 MWh.
Ominaishiilidioksidipäästöjen vähentäminen: <ul style="list-style-type: none"> -2 % edelliseen vuoteen. Lähtötaso vuoden 2020 ominaispäästöt 15,9 kgCO₂e/m². 		Ominaispäästöt olivat yhteensä noin 11,7 kg CO ₂ e/m ² .
Jätteiden kierrätysasteen parantaminen: <ul style="list-style-type: none"> Toimitioissa jätteen kierrätysasteen parantaminen 1 % vuodessa (lähtötilanne 2020 49 %) Asunnoissa jätteiden lajittelun tehostaminen (lähtötilanne 2020 31 %) 		Vuonna 2021 kierrätysaste oli toimitiloissa 46 % ja asunnoissa 35 %. Vuonna 2022 kierrätysaste oli toimitiloissa 44 % ja asunnoissa 33 %.
Uusiutuva energiankäyttö: <ul style="list-style-type: none"> Uusiutuvan energiantuotannon lisääminen 2 hankkeella 		Uusiutuvaa energiantuotantoa ei lisätty olemassa oleviin kohteisiin. Yhdessä vuoden aikana valmistuneessa uudishankkeessa tuotetaan sähköä aurinkopaneelilla.
Ympäristösertifioinnit: <ul style="list-style-type: none"> Kaikkien uusien- ja peruskorjattavien toimitilakohteiden LEED- tai BREEAM-sertifioinnit 		Kahdelle kolmesta käynnistyneestä uudishankkeesta, haettiin LEED-sertifiointia. Merkittäviä peruskorjauksia ei käynnistynyt.
Sijoittajatytyväisyys: <ul style="list-style-type: none"> Asiakastytyväisyystutkimuksen tulos vähintään 4,0 		Sijoittajatytyväisyys oli 4,06.
Vuokralaistytyväisyys: <ul style="list-style-type: none"> Asiakastytyväisyystutkimuksen tulos vähintään 4,0 		Vuokralaistytyväisyys oli toimitiloissa 4,03 ja asunnoissa 4,01.
Henkilöstön kouluttaminen: <ul style="list-style-type: none"> Vähintään 1 vastuullisuuskoulutus vuodessa 		Henkilöstölle järjestettiin vastuullisuuskoulutus mm. hiilineutraalisuuteen liittyen.
PRI-raportointi: <ul style="list-style-type: none"> Tulos vähintään A vuosittain 		PRI-raportointia ei viitekehysten päivittymisen takia ollut mahdollista tehdä vuonna 2022.
GRESB-raportointi: <ul style="list-style-type: none"> Kokonaispistemäärän kasvattaminen 2 pisteellä vuodessa (lähtötilanne 2020 76 pistettä) 		GRESB-raportoinnista saatiin 80 pistettä mutta pistemäärä laski yhdellä pisteellä vuoteen 2021 verrattuna.

Saavutettu

Ei saavutettu

Osittain

10.1. Toimenpiteitä vuonna 2022

Vuoden aikana Kiinteistövarainhoidossa kehitettiin hallinnollisia prosesseja muun muassa sijoitustoimintaan liittyen. Investoinneista tehtäviin Due Diligence -selvityksiin sisällytettiin tekninen tutkimus (TDD, technical due diligence) sekä ympäristötutkimus (EDD, environmental due diligence). Lisäksi otettiin käyttöön ESG-selvitys, jossa arvioidaan mm. kohteiden taksonomianmukaisuutta, ympäristösertifikaatteja ja energiatehokkuutta.

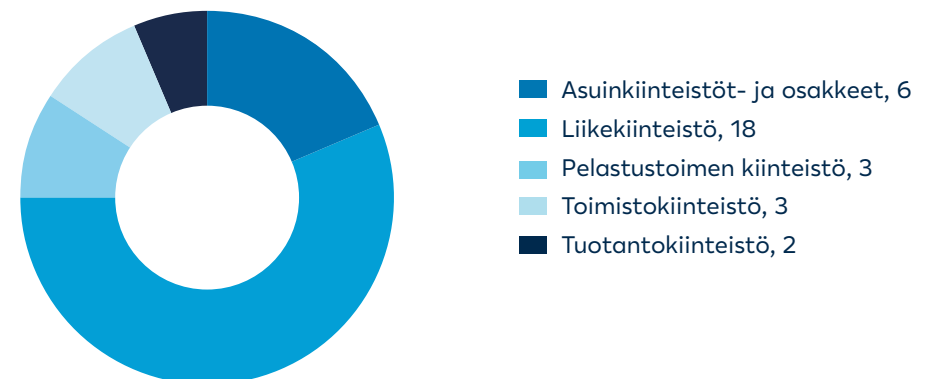
Kehittyvän ja tiukentuvan EU-sääntelyn, kuten EU-taksonomia (EU 2020/852) ja tiedonantoasetus (EU 2019/2088) vaikutukset tulevat enenevässä määrin vaikuttamaan myös LähiTapiola Kiinteistövarainhoidon toimintaan. Erikoissijoitusrahasto LähiTapiola Sijoituskiinteistöt on tiedonantoasetuksen mukainen artikla 8 -rahasto ja vuoden aikana työstiin sääntelyn määräämiä veloitteita antaa sijoitustuotteesta ennakkotiedot. EU-taksonomiaan liittyen tehtiin olemassa olevaan kantaan tarkasteluja, mutta tavoitteita kannan tai rakennettavien kohteiden taksonomianmukaisuudesta ei vielä asetettu.

Henkilöstöä koulutettiin vuoden aikana vastuullisuuden peruskäsitteisiin sekä kiinteistöjen hiilineutraaliuteen ja hiilineutraaliustavoitteeseen liittyen.

”LähiTapiola Sijoituskiinteistöt -rahasto osti vuoden aikana useita uusia kiinteistökohteita. Kesällä viimeisteltiin 17 päivittäistavarakaupan ja loppuvuodesta kolmen paloasemakiinteistön kaupat. Päivittäistavarakauppojen ESG-selvitykset tehtiin sisäisenä työnä ja niiden perusteella pystyttiin tunnistamaan tarvittavia lakisäätteisiä dokumentteja ja kohteiden mahdollisuuksia taksonomian kriteerien täyttämiseen. Paloasemien ESG-selvityksiin hyödynnettiin ulkoista toimijaa. Selvitysten tarkoituksena oli tunnistaa esimerkiksi ilmastonmuutoksen aiheuttamia riskejä ja arvioida taksonomianmukaisuuden täyttymistä. Yksi rahaston kiinteistöistä sai käyttövaiheen Gold-tasoisien LEED-sertifioinnin. Toisen kohteen osalta tehtiin esiselvitys ja aloitettiin sertifiointiprosessi. Rahaston kohteisiin ostettu sähkö on 100 % tuulivoimaa ja kolmeen kohteeseen ostetaan vihreää kaukolämpöä. Tavoitteena on kehittää rahaston vastuullisuusstrategiaa, jossa huomioidaan hiilineutraaliustoimenpiteet.

Mia Vuorinen
Toimitusjohtaja
LähiTapiola Vaihtoehtorahastot

Erikoissijoitusrahasto Sijoituskiinteistöt -rahaston kiinteistökannan jakauma, kpl

11. Vastuullisen sijoittamisen vuosi Seligson & Co Rahastoyhtiössä

Seligson & Co Rahastoyhtiössä vastuullisen sijoittamisen ensisijaisena lähtökohdiana on vastuullinen sijoituspalvelujen tarjoaminen. Tavoitteena on asiakkaiden mahdollisimman hyvä pitkjänteinen sijoitustuotto ja toiminta tähtää tämän tavoitteen saavuttamiseen.

Seligson & Co:lla vastuullinen sijoittaminen toteutuu rahastokohtaisen lähestymistavan kautta. Seligson & Co -rahastoilla on keskenään erilaisia lähestymistapoja ja tavoitteita kestävyys- eli ESG-tekijöiden ja kestävyysriskien huomioimiseen.

11.1. Seligson & Co -rahastot

Seligson & Co Eurooppa, Pohjois-Amerikka, Aasia ja Suomi Indeksirahastoissa kestävyystekijöiden ja kestävyysriskien huomioiminen toteutui rahaston seuraaman indeksin kautta. Indeksituottaja valitsee indeksiin kuuluvat yhtiöt tarkastellen valinnoissa sijoituskohteiden ympäristöön, yhteiskuntaan ja hyvään hallintotapaan liittyviä ominaisuuksia (ESG). Indeksituottaja huomioi myös sijoituskohteisiin liittyviä kestävyysriskejä osana yhtiövalintaa ja jatkuvan seurannan kautta. Seligson & Co käyttää

rahastojen osakevalinnan määrittäjinä kansainvälisesti tunnettuja ja pitkjänteisesti toimintaansa kehittäviä indeksituottajia, jotka avaavat soveltamaansa valintametodologiaa. Rahastojen pyrkimässä sääntöjensä mukaan jäljittelemään vertailuindeksiään, toteutuvat kyseisen indeksin ominaisuudet rahaston sijoituksissa.

Indeksirahastot ovat EU:n kestävän rahoituksen tiedonantoasetuksen artikla 8 mukaisia rahastoja. Seligson & Co -rahastojen vuosikertomuksessa on julkaistu tarkemmat tiedot rahastojen kestävyysominaisuuksien toteutumisesta vuonna 2022.

1.1.2023 alkaen myös Seligson & Co Global Top 25 Brands ja Pharmaceuticals -rahastot ovat EU:n kestävän rahoituksen tiedonantoasetuksen artikla 8 mukaisia rahastoja. Rahastoissa kestävyystekijöiden ja kestävyysriskien arviointi sisällytetään rahastojen sijoituskohteiden valintaprosessiin sijoitusuniversumia rajaamalla ja painottamalla sijoituskohteiden ESG-ominaisuuksia.

11.2. Omistajaohjaus Seligson & Co Rahastoyhtiössä

Seligson & Co Rahastoyhtiön omistajaohjauksen tavoitteena on edistää avoimuutta ja läpinäkyvyyttä yhtiöiden toiminnassa, kohtuullisia palkitsemisjärjestelmiä, jotka edesauttavat sijoitusarvon suotuisaa kehitystä, kaikkien osakkeenomistajien tasapuolista kohtelua sekä osakkeenomistajien edut ja yhtiön kehittämistarpeet huomioonottavaa osinkopolitiikkaa.

Vuonna 2022 osakkeiden tuomaa äänivaltaa käytettiin Seligson & Co Eurooppa, Aasia, Pohjois-Amerikka ja Suomi Indeksirahastoissa, Seligson & Co Global Top 25 Brands ja Pharmaceuticals -rahastoissa sekä Seligson & Co Phoebus -rahastossa. Seligson & Co -osakerahastot osallistuivat yhteensä 482 yhtiökokoukseen Suomen ulkopuolella proxy voting -palvelua hyödyntäen. Seligson & Co Rahastoyhtiö hyödyntää Suomen ulkopuolisissa äänestyksissä Institutional Shareholder Services -yhtiön (ISS) äänestysalustaa ja -analyysia yhdessä Lähi-Tapiola Varainhoidon kanssa eurooppalaisen yhteistyökumppanin välityksellä. Suomessa indeksirahastot olivat edus-

tettuina yhteensä 13 yhtiökokouksessa ja äänestykset toteutettiin virtuaalisina antamalla ääni ennakkoon. Osakkeiden tuoman äänivallan käyttämisestä Seligson & Co -rahastoissa raportoidaan rahastoittain Seligson & Co -rahastojen vuosikertomuksessa.

12. Vastuullisuuden huomioiminen Lähi-Tapiola-ryhmän sijoitus- ja vakuutustoiminnassa

Varainhoitokonserni on osa LähiTapiola-ryhmää. LähiTapiola-ryhmällä on yhteiset vastuullisuuden teemat ja tavoitteet, jotka koskevat kaikkia ryhmän yhtiöitä. LähiTapiola-ryhmän vastuullisuusstrategia on hyväksytty alkuvuodesta 2022 ja se tulee ohjaamaan vastuullisuustyötä vuoteen 2026 asti.

[Tutustu vastuullisuuteen LähiTapiolassa tästä.](#)

Ryhmä on sitoutunut YK:n kestävän vakuuttamisen periaatteisiin (Principles for Sustainable Insurance), [lue lisää periaatteista tästä](#). Periaatteet määrittelevät vakuutusalan vastuulliset toimintatavat, jotka tukevat YK:n kestävän kehityksen ja Pariisin ilmastopimuksen tavoitteita.

”LähiTapiola-ryhmä edistää vastuullisuutta strategiansa mukaisesti määrätietoisesti ryhmän eri liiketoimintojen osalta. Monet strategisista tavoitteita liittyvät ensisijaisesti vakuuttamiseen, kuten riskien ennaltaehkäisyyn, tuotekehitykseen tai korvaustoimintaan. Ryhmän vakuutusyhtiöiden sijoitustoiminnalla, joka on sekä pitkäjänteistä että turvaavaa, on kuitenkin myös erittäin tärkeä rooli vastuullisuuden edistämisen osalta. Vuoden 2022 lopussa ryhmän vakuutusyhtiöiden sijoitusomaisuus oli noin 10 miljardin euroa, joten niihin liittyvät päätökset ovat merkittäviä ja on oleellista, että päätösten taustalla on kestävyuden huomioivat periaatteet. Valtaosa ryhmän vakuutusyhtiöiden sijoitusomaisuudesta hoidetaan LähiTapiola Varainhoitokonsernin kautta, minkä johdosta varainhoitoyhtiöiden toimenpiteet vastuullisuusnäkökulmien huomioimisessa osana liiketoimintaa ja sijoituspäätöksiä, tukevat suoraan ja tehokkaasti yhtiöiden tavoitteita.

Ryhmä tavoittelee CO₂-nettonollapäästöjä vuoteen 2050 mennessä sekä vakuuttamisen että sijoitustoiminnan osalta. Tämän lisäksi tavoitellaan laajasti erilaisia ratkaisuja ilmastonmuutoksen hillintään ja siihen sopeutumiseen. LähiTapiola-ryhmän vakuutusyhtiöiden laajasti hajauttavan ja eri omaisuuslajeihin tukeutuvan sijoitusstrategian kautta pystytään tehokkaasti vastaamaan näihin tavoitteisiin. Tämä vaatii määrätietoista ja operatiivista otetta, ammattitaitoa ja kykyä myös päivittää vastuullisuuteen liittyviä linjauksia alati muuttuvassa toimintaympäristössä regulaatio huomioiden. Tämä ote näkyy hyvin Varainhoidon toiminnassa ja yhtiön pitkäjänteinen pioneerityö vastuullisuusnäkökulmien huomioimisessa osana tekemiään sijoituspäätöksiä tuo uskottavuutta ja luotettavuutta myös ryhmän vakuutusyhtiöiden sijoitustoiminnan tavoitteiden saavuttamiseen. Varainhoidon toiminta vastuullisuuden edistämisen osalta vaikuttaa suoraan siihen, kuinka ryhmän vakuutusyhtiöt pystyvät sijoitustoiminnallaan tuottamaan lisäarvoa asiakasomistajilleen.

Lauri Saraste

Johtaja, kehittäminen ja regulaatio

LähiTapiola Vahinkoyhtiö

Liite 1. Poissuljetut yhtiöt

LähiTapiola Varainhoidon suorien osake- ja yritysainasijoitusten osalta ei sijoiteta yhtiöihin, jotka ovat rikkoneet kansainvälisiä normeja tai valmistavat kiistanalaisia aseita.

Yhtiö	Toimiala	Maa	Syy poissulkemiselle
Aerojet Rocketdyne Holdings	Teollisuuspalvelut	Yhdysvallat	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
Airbus	Teollisuuspalvelut	Ranska	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
Anhui Great Wall Military Industry Co	Teollisuuspalvelut	Kiina	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
Aryt Industries	Teollisuuspalvelut	Israel	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
Avary Holding Shenzhen	Informaatioteknologia	Kiina	Kansainvälisten normien rikkoja
Avibras Industria Aeroespacial S/A	Teollisuuspalvelut	Brasilia	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
Babcock International	Teollisuuspalvelut	Iso-Britannia	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
BAE Systems	Teollisuuspalvelut	Iso-Britannia	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
Barrick Gold	Perusteollisuus	Kanada	Kansainvälisten normien rikkoja
BEML Limited	Teollisuuspalvelut	Intia	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
Bharat Heavy Electricals	Teollisuuspalvelut	Intia	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
BHP Billiton	Perusteollisuus	Australia	Kansainvälisten normien rikkoja
Boeing	Teollisuuspalvelut	Yhdysvallat	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
BWX Technologies	Teollisuuspalvelut	Yhdysvallat	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
China Aerospace Science and Technology	Teollisuuspalvelut	Kiina	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
China North Industries	Teollisuuspalvelut	Kiina	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
China Satellite Communications	Viestintäpalvelut	Kiina	Kiistanalaisten aseiden valmistaja
China Spacesat	Teollisuuspalvelut	Kiina	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
CNIM Groupe	Teollisuuspalvelut	Ranska	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
Corecivic	Kiinteistöyhtiö	Yhdysvallat	Kansainvälisten normien rikkoja
Dassault Aviation	Teollisuuspalvelut	Ranska	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
Elbit Systems	Teollisuuspalvelut	Israel	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
Fluor Corp	Teollisuuspalvelut	Yhdysvallat	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus

Gemalto	Teollisuuspalvelut	Hollanti	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
General Dynamics	Teollisuuspalvelut	Yhdysvallat	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
General Electric	Teollisuuspalvelut	Yhdysvallat	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
Geo Group	Kiinteistöyhtiö	Yhdysvallat	Kansainvälisten normien rikkoja
Glencore Plc	Perusteollisuus	Sveitsi	Kansainvälisten normien rikkoja
Goodrich	Teollisuuspalvelut	Yhdysvallat	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
Hanwha Corporation	Teollisuuspalvelut	Etelä-Korea	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
Hanwha Engineering & Construction	Teollisuuspalvelut	Etelä-Korea	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
Hindustan Aeronautics	Teollisuuspalvelut	Intia	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
Hon Hai Precision Industri	Informaatioteknologia	Taiwan	Kansainvälisten normien rikkoja
Honeywell	Teollisuuspalvelut	Yhdysvallat	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
Hoshine Silicon Industry	Perusteollisuus	Kiina	Kansainvälisten normien rikkoja
Huntington Ingalls Industries	Teollisuuspalvelut	Yhdysvallat	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
IHI Corp	Teollisuuspalvelut	Japani	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
Inner Mongolia North Heavy Industries Group	Teollisuuspalvelut	Kiina	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
Israel Military Industries	Teollisuuspalvelut	Israel	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
Jacobs Engineering	Teollisuuspalvelut	Yhdysvallat	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
KBR Inc	Teollisuuspalvelut	Yhdysvallat	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
Kongsberg Gruppen	Teollisuuspalvelut	Norja	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
Korea Aerospace Industries	Teollisuuspalvelut	Etelä-Korea	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
L3Harris Technologies	Teollisuuspalvelut	Yhdysvallat	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
Larsen & Toubro	Teollisuuspalvelut	Intia	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
Leidos	Teknologia	Yhdysvallat	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
Leonardo	Teollisuuspalvelut	Italia	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
LIG Nex1 Co	Teollisuuspalvelut	Etelä-Korea	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
Lockheed Martin	Teollisuuspalvelut	Yhdysvallat	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus

Melrose Industries	Teollisuuspalvelut	Iso-Britannia	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
Mindtree	Informaatioteknologia	Intia	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
Motovilikhinskiye Zavody PAO	Teollisuuspalvelut	Venäjä	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
Nabha Power	Teollisuuspalvelut	Intia	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
National Presto Industries	Teollisuuspalvelut	Yhdysvallat	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
Northrop Grumman	Teollisuuspalvelut	Yhdysvallat	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
ODK Umpo PAO	Teollisuuspalvelut	Venäjä	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
OFILM Group	Informaatioteknologia	Kiina	Kansainvälisten normien rikkoja
Poongsan Corp	Teollisuuspalvelut	Etelä-Korea	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
Porsche Automobil Holding	Kestokulutustuotteet	Saksa	Kansainvälisten normien rikkoja
Raytheon	Teollisuuspalvelut	Yhdysvallat	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
Rockwell Collins	Teollisuuspalvelut	Yhdysvallat	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
Roketsan Roket Sanayi Ve Ticaret Anonim Sirketi	Teollisuuspalvelut	Turkki	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
Rolls-Royce	Teollisuuspalvelut	Iso-Britannia	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
SAIC Motor Corporation	Kestokulutustuotteet	Kiina	Kansainvälisten normien rikkoja
Safran	Teollisuuspalvelut	Ranska	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
Solar Industries India Limited	Perusteollisuus	Intia	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
Spirit Aerosystems Holdings	Perusteollisuus	Yhdysvallat	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
TBEA	Teollisuuspalvelut	Kiina	Kansainvälisten normien rikkoja
Team SA	Teollisuuspalvelut	Ranska	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
Textron	Teollisuuspalvelut	Yhdysvallat	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
Thales	Teollisuuspalvelut	Ranska	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
Tokyo Electric Power	Julkishyödylliset	Japani	Kansainvälisten normien rikkoja
Trina Solar	Informaatioteknologia	Kiina	Kansainvälisten normien rikkoja

Vale	Perusteollisuus	Brasilia	Kansainvälisten normien rikkoja
Volkswagen	Kestokulutustuotteet	Saksa	Kansainvälisten normien rikkoja
Walchandnagar Industries Ltd	Teollisuuspalvelut	Intia	Kiistanalaisten aseiden ja/tai komponenttien valmistus
Xinjiang Zhongtai Chemical	Perusteollisuus	Kiina	Kansainvälisten normien rikkoja
Youngor Group	Kiinteistöyhtiöt	Kiina	Kansainvälisten normien rikkoja
Zhen Ding Technology Holding	Informaatioteknologia	Taiwan	Kansainvälisten normien rikkoja
Zijin Mining	Perusteollisuus	Kiina	Kansainvälisten normien rikkoja

Lisäksi kestäväksi sijoitukseksi ei katsoa yhtiötä, joka aiheuttaa merkittävää haittaa ympäristötavoitteille tai yhteiskunnallisille tavoitteille. Seuraavat yhtiöt on 1.1.2023 poissuljettu tällä perusteella seuraavista rahastoista: LähiTapiola Eurooppa Ilmastoindeksi, LähiTapiola USA Ilmastoindeksi ja LähiTapiola Kestävä Ympäristö.

Yhtiö	Toimiala	Maa
AES	Julkishyödylliset	Yhdysvallat
American Electric Power	Julkishyödylliset	Yhdysvallat
Arcelormittal	Perusteollisuus	Luxembourg
Bayer	Terveystuotteet	Saksa
Berkshire Hathaway	Rahoituspalvelut	Yhdysvallat
BP	Energia	Iso-Britannia
Bunzl	Teollisuuspalvelut	Iso-Britannia
Buzzi Unicem	Perusteollisuus	Italia
Cf Industries Holdings	Perusteollisuus	Yhdysvallat
Chevron	Energia	Yhdysvallat
Cullen/Frost Bankers Inc	Rahoituspalvelut	Yhdysvallat
Darden Restaurants	Kestokulutustuotteet	Yhdysvallat
Deutsche Lufthansa	Teollisuuspalvelut	Saksa
Dow	Perusteollisuus	Yhdysvallat
Duke Energy	Julkishyödylliset	Yhdysvallat
Everest Re Group	Rahoituspalvelut	Bermuda
Exxon Mobil	Energia	Yhdysvallat

First Citizens	Rahoituspalvelut	Yhdysvallat
Garmin	Kestokulutustuotteet	Sveitsi
Heidelbergcement	Perusteollisuus	Saksa
Holcim	Perusteollisuus	Sveitsi
Moller-Maersk	Teollisuuspalvelut	Tanska
P G & E Corp	Julkishyödylliset	Yhdysvallat
PGE	Julkishyödylliset	Puola
Phillips 66	Energia	Yhdysvallat
Polski Koncern Naftowy	Energia	Puola
Renault	Kestokulutustuotteet	Ranska
Republic Services	Teollisuuspalvelut	Yhdysvallat
RWE	Julkishyödylliset	Saksa
Shell	Energia	Iso-Britannia
Southern	Julkishyödylliset	Yhdysvallat
Southwest Airlines	Teollisuuspalvelut	Yhdysvallat
Uniper	Julkishyödylliset	Saksa
Valero Energy	Energia	Yhdysvallat
Vistra	Julkishyödylliset	Yhdysvallat

Vastuuvapauslauseke

Tämä katsaus on mainos. Tutustu ennen lopullisten sijoituspäätösten tekemistä rahaston rahastoesitteeseen ja sijoittajan avaintietoihin, jotka ovat saatavilla suomeksi ja ruotsiksi osoitteessa www.lahitapiola.fi/rahastot tai seligson.fi.

Tätä esitystä ei tule yksinään käyttää sijoituspäätöksen perustana eikä esityksessä esitettyä tietoa ole tarkoitettu kehotukseksi käydä kauppaa sijoitustuotteilla tai -palveluilla. Sijoitusten arvo voi nousta tai laskea ja sijoittaja voi menettää sijoittamiaan varoja.

Palveluntarjoajat:

Sijoitusvakuutukset: LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö. Omaisuudenhoito, toimeksiantojen välittäminen ja sijoitusneuvonta LähiTapiola Varainhoito Oy. LähiTapiolan rahastoja hallinnoidaan Seligson & Co Rahastoyhtiö Oyj:ssä ja LähiTapiola Vaihtoehtorahastot Oy:ssä. LähiTapiola Varainhoito Oy toimii LähiTapiola Keskinäinen Henkivakuutusyhtiön asiamiehenä tarjotessaan sijoitusvakuutuksia ja on rekisteröity Finanssivalvonnan ylläpitämään vakuutusedustajarekisteriin.

